

KÖZGAZDÁSZ

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

XVIII. ÉVFOLYAM, 5. SZÁM

ÁRA: 80 FILLÉR

1976. MÁRCIUS 11.

A TARTALOMBÓL
NÖVELNI A PÁRTTAGOK FELELŐSÉGÉT
ÉRTÉKELŐ TAGGYÜLÉS
A NEVELŐ TANÁROK MUNKÁJA
GONDOLATOK AZ OLIMPIÁRÓL
VELEMÉNY: SZAKOSODÁS?

Fock Jenő látogatása a IX. kerületben

Fock Jenő, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja február 20-án látogatást tett a IX. kerületben. A vendéget a kerületi pártbizottság székházában dr. Vida Kálmán, a budapesti pártbizottság osztályvezetője, Gál Lászlóné, a IX. kerületi pártbizottság első titkára, Szabados László, a IX. kerületi tanács elnöke fogadta.

Gál Lászlóné, a pártbizottság első titkára tájékoztatást adott a kerület politikai, gazdasági helyzetéről, a kerületfejlesztési célkitűzésekről:

— Az érdeklődés központjában jelenleg a gazdasági tervezőmunka áll — mondotta. — A kerület vállalatainak most folyik az V. ötéves tervfeladatok kidolgozása és egyeztetése a minisztériumokkal. Gál elvtársnő a helyzetet értékelve megállapította, hogy sikerült erősíteni a tervek készítésében is a demokratikus vonásokat. A javaslatokat mindenütt munkásgyűléseken, aktívaértekezleteken, szocialista brigádvezetőkkel és szakszer-

vezeti bizalmikkal vitájták meg. Ily módon a párt-alapszervezetek segítségével a dolgozók széles tömegeit vonják be a tervezésbe, kikérik véleményüket, javaslatukat, s az ésszerű ötleteket beépítik a vállalati ötéves tervbe.

Fock Jenő, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja a népgazdaság V. ötéves tervének végrehajtásával kapcsolatban hangsúlyozta a vállalatok szerepét, felelősségét. Minden üzemnek, vállalatnak arra kell törekednie, hogy saját területén eleget tegyen a követelményeknek. Beszélte a gazdaságirányítás folyamatoságáról, az új közgazdasági szabályozók jelentőségéről, az üzemi demokrácia fejlesztéséről, a munka- és üzemszervezés fontosságáról. Végezetül szólt a FKP XXII. kongresszusán szerzett élményeiről is.

A konzultáció során Fock elvtárs a kerületi párt-végrehajtóbizottság tagjai, a kerületi társadalmi szervezetek vezetői, a nagyüzemi pártbizottságok titkárai és az apparátus dolgozói kérdéseire válaszolt.

MÁRCIUS 15

Nagy ünnepeinkről újat mondani nehéz. A legszebb gondolatokat is százszor elcsépelelték, közhellyé koptatták a kis és nagy ünnepek szónokai, az ünnepi vezércikkek, a folytonos visszapillantások. Mégis évről évre újból és újból minden visszaemlékezéskor áttör a múlt üzenete a koptott szavakon, szétfeszíti a közhelyek tégláiból épült falakat és újra eredeti nagyságában látunk egy-egy eseményt, történelmi alakot vagy pillanatot. Emlékezünk a gondolatokra, tettekre, amelyek benne élnek a nemzet tudatában, s melyeket az emberek az ünnepek látványos külsőségei nélkül is magukénak vallanak, mert épp úgy hozzátartozik mindennapi életükhöz, mint az a bizonyos só az ételükhöz.

Március 15-e ilyen ünnep a nemzet életében. Sorsfordulót jelöl, évszázadokat fejez ki a magyar nép történelmében; a magyarság nagyjainak ehhez a földhöz, ehhez a néphez kötődő kemény elszántsát, a sokévszázados idegen elnyomás elleni dacos helytállást, a történelmileg kialakult magyar szabadságharcos szeretetet.

Március 15-e azt a forradalmat jelenti, amelyben egybefonódott a magyarság számára a társadalmi haladás és a nemzeti függetlenség ügye, és jelentti Petőfi: „a forradalom ihletőjét, és ihletett költőjét, aki egy nemzet érzelmeit volt képes kifejezni, aki egy nemzet öntudatát ébresztette fel, aki nem kérte, de messzehangzó szóval követelte a kizsákmányolás megszüntetését”.

Az elmúlt évszázad során a figyelő ember sokszor találkozhatott szájhősökkel, egynapos hazafiakkal, akik hatalmasok kardjával, de üres lélekkel ünnepelelték vagy ünnepeleltették magukat, s akik felhasználva az ünnep adta lehetőségeket próbálták elfeledtetni a forradalmat, a múlt harcainak igaz értelmét.

Mi volt a harcok igaz értelme? Mi az, ami számunkra ma is példamutató? A szándék, a szó és cselekvés egysége. A gondolat és tett, a gondolkodás és magartatás könyörtelen egysége.

„Petőfi nem alkuszik” — írta a század elején Ady, s nem alkudott. Azonban ritka az a történelmi pillanat, amikor lehetséges a meg nem alkuvás ilyen kristálytisztá vállafa.

Hogyan állunk ma a század utolsó negyedében az Ady-i gondollal? Könnyebb-e napjainkban a mindennapok forradalmáinak, Petőfi mai örökösöknek? Nem könnyebb. Nagy történelmi sorsfordulók idején bizonyos szempontból mindig könnyebb a döntés, mert az erővonalak tisztábban felismerhetők, élesen elkülöníthető a kérdésekre válaszolható „igen” és „nem”.

Ma egy más történelmi pillanathoz kell megtalálnunk a lehetséges és egyedül méltó magartatást. „Amelyhez Petőfi neve példa kell hogy legyen, de amely már sokban nem lehet azonos az övével”.

Veres Pál, a KISZ-bizottság titkára

SZÁMVETÉS

A KONGRESSZUS ELŐTT

Az értékeléssel és a tagsági viszony megújításával kapcsolatos beszélgetések az alapszervezeti és az országos KISZ-munkát értékelő taggyűlések, küldöttértekezletek sora áll KISZ-szervezetek előtt. Sőt, jócskán benne járunk már ebben a folyamatban, amely ismét kínálja önmagunk, kis és nagy közösségünk helyének, szerepének megtalálását, a kölcsönös önbírálatot, sorsunkat érintő gondolatok megfogalmazását, tettek tervezését és valóra váltását. S újra felhívást kapott minden KISZ-tag arra, hogy megannyi és mindig újra termelődő ellentmondás, nehézség közepette egyetlen dologban meggyőzzük önmagunkat és másokat: két alternatíva áll mindannyiunk előtt. Külsőként, kívülállóként szemlélni, bírálni mások igyekezetét, eredményeit vagy magunk kerülni a bírálattól, a példamutatótól, a mindig többet, újat, jobbat akarók közé! Meggyőződés, hogy nemcsak a KISZ, az egész szocialista társadalom alapkérdése és alapenergiája, ha mindtöbben az utóbbi magartatást, életmódot választjuk.

Ezt ajánlom mindannyiunknak szervezetünk IX. kongresszusa előtt, s néhány nappal az SZKP XXV. kongresszusa után.

Nem tagadom, hogy még a kongresszus záróperceinek hatása alatt állok. A több ezer küldött lelkesedése az egész szovjet nép jelenlétének érzetét keltette. A javaslatok, vélemények, bírálatok a kongresszus színvonalát tették még demokratikusabbá és meggyőzőbbé. Ezzel a lehetőséggel való élelt tartom én szükségesnek és lehetségesnek minden szintű fórumon, nálunk is.

KISZ-szervezetünkről konkrétan szólna most már azt kell leszögeznünk ismét, hogy főbb feladatunk továbbra is „hozzájárulni a mozgalom saját eszközeivel a kommunista közgazdászok képzéséhez. Azt akarjuk, hogy szervezetünk minden tagja magas fokú szakmai és általános művel-

ségre tegyen szert, amely marxista-leninista világnézetben alapul, s ennek megfelelő gyakorlattal, emberi, politikai magartással párosul.

A kongresszusi jevről és a kari beszámolókról folytatott viták jók. Nagyon sok alapszervezet fogalmazta meg feleletként a társadalmi elvárások kielégítését. Javaslat, hogy tegyünk többet kerületünkért és Budapestért, különösen a szakmunkástanulók-intézetek eddig is sikeres patronálásában, a klubok és művelődési otthonok segítségével, minél nagyobb részt vállaljunk az iskolai és üzemi KISZ-szervezetek politikai segítségével. Társadalmi feladataink talán két legfontosabb csoportja a közművelődési feladatok ellátása — „véljük egyetemünk közművelődési centrummá” —, illetve nagyobb szerepvállalást a közgazdasági, gazdaságpolitikai ismeretterjesztésben.

A küldöttértekezletek várják a javaslatokat, ezekben a feladatokban, s minden más területen, amelyet a kongresszusi levél felvetett, illetve ahol javítanivalót látott. Alapszervezeteknek ennek szemléletében, ennek megfelelő megbízatással kell felkészíteniük küldötteinket. A választásokon a fent vázolt célok elérését legjobban segítő vezetőségekbe helyezzük bizalmunkat, olyan KISZ-tagokba, akik szívesen és örömmel szolgálják céljainkat, velünk és bennünk értve dolgoznak. Olyanokat, akik velünk együtt értik, hogy egyén és közösség, KISZ-tag és alapszervezet feladatellátása, nehézség leküzdése és öröme azonos és elválaszthatatlan. Önmagunkat csakis közösségekben találhatjuk meg, s a közösséget az alkotás fogja össze és fejleszti. Csakis így válhatunk mi teljesebb emberekké, akik igazán, komoly célokat tűznek ki maguk elé. Tetteinkkel, felelős döntéseinkkel hozzá kell járulnunk KISZ-tagjaink sokoldalú fejlődéséhez.

A KÖNYVTÁRBAN

Mindenkit érdeklő témák a pártbizottság napirendjén

Az egyetem káder- és személyzeti munkáját az állami személyzeti munkára vonatkozó minisztériumi rendeletek, az MSZMP Központi Bizottságának 1973. novemberi határozata és ez utóbbira alapozva az Egyetemi Pártbizottság 1974. júliusi állásfoglalása határozta meg. Ez utóbbi lezárta, hogy emelni kell egyetemünkön a kádermunka színvonalát; törekedni kell a káderutánpótlás komplex tervezésére;

fokozni kell a kádermunka demokratizmusát és nyíltságát, ezen belül növelni a testületek szerepét és az egyéni felelősségvállalást,

a vezetők egyszemélyi felelősségét; tovább kell javítani a

minősítési rendszert, különös tekintettel a határidős alkalmazások bevezetésére.

A legutóbbi pártbizottsági állásfoglalás óta eltelt viszonylag rövid időszak alatt a kádermunka területén több lényeges kezdeményezés, ezek között országos jelentőségű lépés (alkotás szabadság intézménye) történt, fontos előrehaladást értünk el néhány, korábban elhanyagolt területen (félállások ügye), és főhatóságunk által elismert módon oldottunk meg országos feladatokat (követelményrendszer kidolgozása, meghatározott időre történő alkalmazások bevezetése). A bevezetésben említett káderpolitikai alapelveket tehát az elmúlt időszakban több területen következetesebben, eredményesebben sikerült ér-

vényre juttatni. Ez természetesen nem változtat azon, hogy az eltelt másfél év során korántsem sikerülhetett megoldani mindazokat a feladatokat, melyeket az 1974. nyári pártbizottsági állásfoglalások megjelöltek. A korábbi kritikai elemzések számos megállapítása ma is érvényes.

Az alábbiakban káder- és személyzeti munka néhány legfőbb területét és kérdéskörét tekintjük át. A folyamatok jobb érzékeltesése egyes témaköröknél megköveteli, hogy ne csak az eltelt másfél év jelenségeit vizsgáljuk, hanem 1973-ig nyúljunk vissza. (Másfél év e munkaterületen egyébként is túlzottan rövid idő a folyamatok értékeléséhez.)

(Folytatás a 2. oldalon)

Képzéskorszerűsítés — új tantervek

Várják a hallgatók véleményét!

Újabb állomáshoz érkezünk. Elkészülték a tantervek, az alternatív blokkok jegyzéke. Az előkészítő munkálatok során szoros együttműködés alakult ki a tanszék vezetői között. Ez az oka annak, hogy a javaslatokkal szemben érdemi ellenvetés nem volt.

A most következő fázis: a tantervi javaslatok alapján a tantervi tematikák és programok elkészítése. Nemcsak a tájékoztatás céljából, hanem hogy folyamatosan ellenőrizzük tudjuk a szakmai munkánkat. Addig együttműködés anyagból ezért könyv is készül.

Eddig az óraszámokat sokszor spontánul alakították ki, kevés figyelmet fordítottak az előadások-szemináriumok megfelelő arányának kialakítására, nem ügyeltünk eléggé az átfedésekre, hogy a tantárgyak egymásra épülése biztosított-e? A most elkészülő tematikák kényszerítik a végiggondolásra, megmutatják melyik az a terület, — óra-

szám, tantárgyi elhelyezés — ahol módosítanunk kell.

Az elkészült tanterveket nemcsak az egyetem, hanem szélesebb körben is megvitatták. Szétküldték vállalatoknak, minisztériumoknak, vitát rendezett róla a Közgazdasági Társaság is. A KISZ-vb káptalanfűredi táboraiban a KISZ-vezetők is megismerték, szakosodási tájékoztató pedig a jelenlegi első éveseket informálták. A TKR-képviselők is megkapták a javaslatokat, akárcsak minden elsőéves csoport, hiszen őket már jövő évtől, közvetlenül is érinti az el- képzés.

Nem lezárt még a tantervek, alternatív blokkok rendszere. A tartalmi kitöltésre, változtatásra még van idő, mert csak május végén kerül Egyetemi Tanács elé a végleges anyag. Addig pedig még van idő a módosításokra, ha szükség van rájuk. Ezért várnak érdeklődéssel minden új észrevételt,

javaslatot az illetékesek. Elsősorban a hallgatók véleményére lennének kíváncsiak, hisz az ő véleményük még kevésbé ismert és tartalmi kérdéseket — átfedések, színvonal, óraszám, vizsgarendszer stb. — megjegyzéseket érdemben ők is tehetnek.

Az egyetemi vezetés épp ezért kész részt venni minden olyan KISZ-gyűlésen, vitában, megbeszélésben, amelyen a képzéskorszerűsítés anyaga is szóba kerül. Sőt kéri, hogy a hallgatók — elsősorban a felsőbb évesek, de az elsők is, mert nekik ki is osztották az írásos anyagokat, — mondják el véleményüket.

A KÖZGAZDÁSZ a következő számban keresakoztal beszélgetés keretében — az egyetemi vezetés, a KISZ és a hallgatóság meghívásával tér vissza a korszerűsítési javaslat ismertetésére, megvitására.

S. J.

Növelni a párttagok felelősségérzetét

BESZÉLGETÉS DR. SZARVAS LÁSZLÓVAL, AZ EGYETEMI PÁRTBIZOTTSÁG TITKÁRÁVAL

Az egyetemi pártbizottság február 25-én több fontos napirendi pontot tárgyal meg, köztük azt a tervezetet, mely a XI. kongresszus határozataiból adódó egyetemi feladatainkat és azok végrehajtását írja elő. Erről a feladattervről beszélgettünk dr. Szarvas Lászlóval, az egyetemi pártbizottság titkárával.

— Mielőtt a kongresszusi feladattervről részletesen beszélünk, el kell mondanunk, hogy ezen a pö-ülésen többféle tervet tárgyaltunk meg s fogadtunk el. Elsőként a 75/76. tanév II. félévére szóló munkatervet, majd egy speciális összegyemti munkaprogramot, amely az MSZMP KB 1975 novemberi határozata alapján gazdaságpolitikai és gazdálkodási feladatainkat tartalmazza, végül ezt a hosszabb távú tervet, mely lényegében 1980-ig terjedő időre határozza meg feladatainkat. Ebből is látható, hogy komoly és bonyolult feladatai vannak a pártbizottságnak az elkövetkező időben.

A kongresszus útmutatásai

— A feladatterv első részében az oktató-nevelő munkáról esik szó, s ezen belül arról is, hogy a kongresszus által feltárt eredményeket hasznosítani kell az oktatásban, minden lehetséges tananyagba be kell építeni az ott elhangzott megállapításokat. Felvetődik a kérdés: mennyiben tudjuk ezt összehangolni az egyetemen jelenleg végbemenő oktatás-korszerűsítéssel?

— A kongresszusi munkaterv részben az állami, részben a pártbizottsági feladatokat tartalmazza. Az említett összhangot tulajdonképpen a szakmai munkában kell érvényesíteni. A pártbizottság javaslatokat tesz az állami vezetésnek, a kongresszus által feltárt eredményeknek az oktatásban való hasznosítását a következőkért: egyrészt azt, hogy a kongresszus megállapításait (például a szocialista tulajdonviszonyokról, a társadalom osztály-szerkezetének alakulásáról, a szocialista demokráciáról stb.) a tantárgyakba tételesen kell beépíteni. A másik dolog, hogy a kongresszus útmutatásai ösztönöznek bennünket; egy-egy témával kapcsolatban nem lehet párt-határozattal kimondani a végső szót, hanem tudományos „alapotra” van szükség. A harmadik dolog, s egyetemünk szempontjából ez igen lényeges, hogy ezekkel a határozatokkal, útmutatásokkal összhangba kell hozni a képzéskorszerűsítést, az oktatási szemléletet, szakmai struktúrát stb.

Leglényegesebb a szakképzés

— Az oktatás-korszerűsítés közvetlenül az állami vezetés feladata. Itt röviden csak annyit kérdeznék meg, hogy miben látja Szarvas elvtárs ezen a területen a párt szerepét?

— A képzéskorszerűsítés elveit és irányát pártbizottsági ülésen megvitattuk, jóváhagytuk. A párt oktatási és tudománypolitikai bizottsága és az alapszervezeti vezetőségek folyamatosan nyomon követik a gyakorlati munkálakat, részt veszünk az állami vezetés által összehívott testületi üléseken. Azt mondhatjuk, jó úton van és jó szemlemben haladnak ezek a munkálatok, sokoldalúan és demokratikus módon megvitatták javaslatok kerülnek majd a végső tantervbe. Jónak értékeljük az állami és pártbizottság együttműködését, a pártbizottság kezdeményező szerepét. A vitákkal kapcsolatban azt mondhatom, hogy értelemszerűen az újdonságok váltanak ki nagyobb vitát, például az alternatív tárgyak.

Ez alapvetően nem baj, de véleményem szerint ebben a szakaszban már többet kellene arról beszélni, hogy milyen legyen az alap. És szakmai képzés belső tartalma. Az alternatív tárgyak mindössze 10–15 százalékát teszik ki az összes tárgyaknak, tehát a vita kicsit eltolódik e 10–15 százalék felé. Pedig a szakképzés továbbra is a leglényegesebb feladat, s így e vitában nem tűkrö-zőnek igazán azok a valóságos arányok, melyek a szak-és alternatív tárgyak között vannak. Igaz, a szaktárgyak többsége kimunkáltabb, mint az alternatív tárgyak, de éppen ez rejti magában azt a veszélyt, hogy a megszokotthoz való ragaszkodás miatt elmarad az állandó, folyamatos korszerűsítés.

Az egyetemi élet továbbfejlesztése

— A feladatterv második része foglalkozik az egyetemi demokratizmus és a káderneművel. Kérdeznék meg, hogy javítani kell az állami és társadalmi szervek kapcsolatát, s pontosítani sajátos feladataikat. Mit értünk ezen?

— Ha történetileg tekintünk vissza ezekre a kérdésekre, megállapíthatjuk, hogy az egyetem önállósága és az egyetemi demokratizmus együtt fejlődött. Az önállóságon azt értem, hogy az egyetem bizonyos hatásköröket kapott meg a minisztériumtól, másrészt ezzel együtt az egyetemen belül is nagyobb lett a különböző szervek szerepe, több feladat megoldását decentralizáltuk. Értelemszerűen az első időkben nagyon fontos vitákat folytattunk az egyetemi demokrácia tartalmáról, a demokratizmus érvényesítéséről, a tanszéki, a hallgatói demokráciáról. Ugyanakkor a demokrácia tartalmi tisztázása mellett az alapszervezetnek kellett kialakulnia, a kari tanácsoknak, egyetemi tanácsnak és a különböző társadalmi szervek kapcsolatának.

Ma úgy érezzük, hogy ezekben a kérdésekben alapvető tartalmi problémáink nincsenek. A viták a végrehajtás mikéntjében vannak, szabályzataink bizonyos fokig elavultak, hiszen éveken keresztül hozott határozatok, szabályzatok értelemszerűen nem felelhetnek meg a megváltozott feladatoknak, követelményeknek. A szabályzatok megjelenése óta több kérdésben növekedett a KISZ szerepe, érezhetően megtalálta a működésének, céljainak megfelelő területeit a szakszervezet is. S mindehhez kapcsolódva a szabályzatok hiányosságaira is fény derült az alkalmazások során, indokolt tehát a változtatás igénye.

A változtatásokkal növelni kell a vezető testületek szerepét, a vezetői felelősségét, pontosítani a képviselői elveket és arányokat, a döntések előkészítésénél a különböző szervek közti párhuzamos munkát csökkenteni kell stb. Közelíteni kell ahhoz az elvhez, hogy az egyetem valamennyi „polgára” együttesen alakíthassa, fejleszt-

hesse az egyetemi életet, körülményeinket, hogy az egyetemünkhöz tartozás közösségi gondolata erősödjön valamennyiünkben.

A tagkönyvcseré politikai feladat

— A feladatterv következő — talán leglényegesebb — része a pártélet kérdéseivel foglalkozik. Az elkövetkezendő időkben a pártbizottság egyik fontos feladata a tagkönyvcseré lebonyolítása. Ezzel kapcsolatban azt szeretném kérdezni, hogy hol tart egyetemünkön a tagkönyvcseré előkészítése és hogyan szervezték meg ezt a munkát?

— A pártélettel kapcsolatban abból kellene kiindulnunk, hogy a kongresszuson is alapvető feladatként jelölték meg a párt egységének erősítését, a párttagokkal szemben támasztott követelmények fokozását, azt, hogy a párttag minden tevékenységével bizonyítsa, hogy ő kommunista, méltó arra, hogy az élcsapat tagja legyen. Beszéljünk akár szakmai, politikai kérdésekről, a demokratizmusról, akkor is a párttagsággal járó követelményeket értjük alatta. E célok megvalósításának egyik eszköze a tagkönyvcseré. A tagkönyvcseré lényegében két részből áll: egy politikai és adminisztrációs előkészítésből, valamint az új tagkönyvek átadásából.

Bár nem közömbös számunkra az új tagkönyvek ünneplés formában való átadása, a legfontosabb a tagkönyvcseré politikai tartalma. Ezt a politikai munkát nagyon sokféle formában folytattuk, legfontosabb mozzanata, hogy minden párttaggal elbeszélgettünk. Ezen a beszélgetésen elsősorban a párttag munkájáról és a párttag véleményéről érdeklődünk, vagyis, hogy mennyire teljesíti a párttagsággal és szakmájával járó feladatait, másrészt, hogy mi a véleménye a pártbizottság munkájáról, s a párt általános politikájáról.

Az arányokat tekintve: míg a kongresszus előtt a párt általános politikájáról beszélgettünk el a párttagokkal, most elsősorban a párttag munkájára és közvetlen politikai környezetére helyezük a hangsúlyt. A beszélgetéseket háromtagú bizottságok jelenlétében folynak, természetesen az ütemezés és tervszerűen a tartalom szempontjából.

A beszélgetések március elején kezdődtek egyetemünkön és május közepéig tartanak, ezután történik meg az alapszervezeti és a felső szintű összegezés. A tagkönyvcseréket összeállítjuk ki, s november—december folyamán adjuk ki a tagoknak. Hangsúlyozom, a beszélgetéseket tartjuk a legfontosabbnak, a tagkönyvcseré azonban nemcsak politikai, hanem adminisztrációs feladatot is jelent számunkra, nagy gondot kell fordítani a tagösszeírásra. Egy gondolat erejéig visszatérve a beszélgetésekre, ahhoz, hogy a párttagság felelősségérzete ténylegesen növekedjen, az kell, hogy ezek a beszélgetések kritikus és önkritikus szellemben folynak le, s oly módon, hogy ne általánosításokat tartalmazzanak, hanem a személyre szóló feladatokat igyekezzenek itt körvonalazni, mert úgy érezzük, hogy most a legfontosabb a személyes felelősségérzet növelése.

Növeljük a párttag hallgatók számát

— Szerepel a feladattervben a hallgatói párttagokkal való foglalkozás. A hallgatói párttagok aránya a különböző szakokon eléggé egyenletes. Hol vannak jelenleg egyetemünkön „fehér foltok”, s milyen okokra lehet visszavezetni ezek létezését?

— A „fehér foltok” politikai-szociális és szakmai szempontból vetődnek fel. Politikai-szociális szempontból olyan értelemben, hogy például az utóbbi időben a hallgató párttag tagsága között a munkás-paraszt származásúak aránya kisebb, mint ahogy az kívánatos lenne. A másik, hogy vannak szakok, ahol rendkívül kevés a párttag hallgató. Például a kereskedelmi karon a külkereskedés, a belkereskedés pedig alacsony a párttagok aránya. Tudatosabban kell törekedni arra, hogy azok a szakok, ahol kevesebb a párttag, ott növekedjék az arány. Ennek nagy jelentőségét tulajdonítunk, az okok mélyebb vizsgálatával április végén a pvb önálló napirend keretében foglalkozik.

Van azonban néhány olyan ok, amelyet különösebb vizsgálat nélkül is tudni lehet. Az egyik — visszaható — ok a tagfelvételi munka formájában és tartalmában néhol jelentkező túlzás. Ez főleg a hallgatói párttagok körében fordul elő, amikor vizsgáztatás jelleget ölt a tagfelvétel, amikor „ideális” párttagokat szeretnének látni. Előfordul a KISZ-alapszervezeteknél is, hogy túlzott követelményeket állítanak a pártba jelentkezővel szemben. Egyrészt tehát van ez a szemléleti tünet. A másik a gyakorlatból következik inkább, bár ez is szemléleti jellegű.

Elsősorban a KISZ-aktivisták, a KISZ-vezetők azok, akik legközvetlenebb kapcsolatba kerülnek a pártbizottsággal, értelemszerűen, hogy a pártbizottság esetén a figyelem elsősorban rájuk irányul és ebből a „fénycsóvából” kiesnek azok az ideológiailag, politikailag szilárd, nagyon becsületes, nagyon korrekt, a pártélet normáit teljesítő emberek, akik egy valamiben hátrább állnak: nem annyira aktívak, mint a KISZ-vezetők. S ha ezt a munkás-paraszt származásúak esetében vizsgáljuk, mozgalmi aktivitásuk hiánya elsősorban tanulmányi nehézségeikre vezethető vissza.

Különösen az első két évben kell többen tanulniuk, hogy ledolgozzák hátrányaikat, nem marad túl sok idejük folyamatosabb mozgalmi munkát végezni. Ha viszont valaki az első évfolyamon nem kerül ebbe a „fénycsóvába”, akkor már nehezebb a párttagfelvételig eljutnia, a négyéves időtartam nagyon kevés ahhoz, hogy nagyobb arányú mozgás következzen be az aktivisták között. Ezért kell tudatosabban törődni azoknak az embereknek a pártba irányításával, akik nem él-aktivisták, nem a legelső vezetők között vannak.

Szintén ok lehet, hogy az oktatói párttagok nem eléggé tekintik feladatuknak a hallgatói párttagok nevelését. Megfigyelhető, hogy az oktatói párttagok közül egyesek évente több embert is ajánlanak a pártba, másrészt fogalmazzák, kialakult egy kör, akik ajánlóként szerepelnek, s ez a kör viszonylag szűk. Tehát az oktatói párttagoknak is vannak még feladataik a párttagfelvétellel kapcsolatban.

A többi, szintén jelentős feladatról ezúttal nem beszélünk. Reméljük, megfelelően érzékeltettük azt a nagy munkát és felelősséget, amely párttagjainkra vár és amelyet az egyetem fejlődéséért tesznek.

S remélem azt is, hogy e munkáról a Közgazdász is rendszeresen tájékoztatja az olvasókat.

Földes Péter

Mindenkit érdeklő témák

(Folytatás a 2. oldalról) alapján végzett értékelések és a határidős alkalmazás érdemi értékelésére csak a bevezetést követő harmadik évben, az első érdemi, a munkatervet követően tudunk majd visszaveterni.

AZ OKTATÓGÁRDA TOVÁBBI FEJLESZTÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Mint a követelményrendszer kidolgozása és a határozott idejű munkaviszony létesítése kapcsán említettük, ezek a munkálatok már közvetlenül összefüggésben állnak meglévő oktatógárdánk színvonalának emelését célzó káderek-fejlesztési tevékenységünkkel. Ez utóbbi feladatot azonban több más területen is igényeljük megoldani. Erre irányuló munkánk néhány további legfontosabb mozzanatát tartjuk fontosnak megemlíteni.

A FIATAL OKTATÓK HELYZETE ÉS TOVÁBBKÉPZÉSE

A káderek-fejlesztési munkában kiemelt figyelmet érdemel a fiatalok szakmai fejlődésének előmozdítása, a helyzetükben jelentkező, fejlődésüket akadályozó tényezők elhárítása. Erről a kérdéstről tehát részletesebben adunk számot.

Az elmúlt években figyelmet érdemlő kezdeményezések születtek a létszámban és arányban megnövekedett fiatal oktatói gárda szervezett továbbképzésének segítésére. Ezzel összefüggésben természetesen le kell szögezni, hogy e munka oroszlánrészét a tanszéken, a tanszékvezetők, illetve más tapasztalt oktatók irányító-szerű munkájával kell megoldani. Mintegy intézményes keretet is biztosít ehhez az a kialakult és üdvözölhető gyakorlat, hogy a tanszékekre kerülő gyakornokok, illetve fiatal tanáregedek a tanszék által irányított egyetemi doktori disszertációs munkákkal kapcsolódnak a tanszéki kutató-szerekhez, illetve folytatják módszeres továbbképzésüket.

Az elmúlt években figyelmet érdemlő kezdeményezések születtek a létszámban és arányban megnövekedett fiatal oktatói gárda szervezett továbbképzésének segítésére. Ezzel összefüggésben természetesen le kell szögezni, hogy e munka oroszlánrészét a tanszéken, a tanszékvezetők, illetve más tapasztalt oktatók irányító-szerű munkájával kell megoldani. Mintegy intézményes keretet is biztosít ehhez az a kialakult és üdvözölhető gyakorlat, hogy a tanszékekre kerülő gyakornokok, illetve fiatal tanáregedek a tanszék által irányított egyetemi doktori disszertációs munkákkal kapcsolódnak a tanszéki kutató-szerekhez, illetve folytatják módszeres továbbképzésüket.

Az elmúlt években figyelmet érdemlő kezdeményezések születtek a létszámban és arányban megnövekedett fiatal oktatói gárda szervezett továbbképzésének segítésére. Ezzel összefüggésben természetesen le kell szögezni, hogy e munka oroszlánrészét a tanszéken, a tanszékvezetők, illetve más tapasztalt oktatók irányító-szerű munkájával kell megoldani. Mintegy intézményes keretet is biztosít ehhez az a kialakult és üdvözölhető gyakorlat, hogy a tanszékekre kerülő gyakornokok, illetve fiatal tanáregedek a tanszék által irányított egyetemi doktori disszertációs munkákkal kapcsolódnak a tanszéki kutató-szerekhez, illetve folytatják módszeres továbbképzésüket.

Az elmúlt években figyelmet érdemlő kezdeményezések születtek a létszámban és arányban megnövekedett fiatal oktatói gárda szervezett továbbképzésének segítésére. Ezzel összefüggésben természetesen le kell szögezni, hogy e munka oroszlánrészét a tanszéken, a tanszékvezetők, illetve más tapasztalt oktatók irányító-szerű munkájával kell megoldani. Mintegy intézményes keretet is biztosít ehhez az a kialakult és üdvözölhető gyakorlat, hogy a tanszékekre kerülő gyakornokok, illetve fiatal tanáregedek a tanszék által irányított egyetemi doktori disszertációs munkákkal kapcsolódnak a tanszéki kutató-szerekhez, illetve folytatják módszeres továbbképzésüket.

Az elmúlt években figyelmet érdemlő kezdeményezések születtek a létszámban és arányban megnövekedett fiatal oktatói gárda szervezett továbbképzésének segítésére. Ezzel összefüggésben természetesen le kell szögezni, hogy e munka oroszlánrészét a tanszéken, a tanszékvezetők, illetve más tapasztalt oktatók irányító-szerű munkájával kell megoldani. Mintegy intézményes keretet is biztosít ehhez az a kialakult és üdvözölhető gyakorlat, hogy a tanszékekre kerülő gyakornokok, illetve fiatal tanáregedek a tanszék által irányított egyetemi doktori disszertációs munkákkal kapcsolódnak a tanszéki kutató-szerekhez, illetve folytatják módszeres továbbképzésüket.

Az elmúlt években figyelmet érdemlő kezdeményezések születtek a létszámban és arányban megnövekedett fiatal oktatói gárda szervezett továbbképzésének segítésére. Ezzel összefüggésben természetesen le kell szögezni, hogy e munka oroszlánrészét a tanszéken, a tanszékvezetők, illetve más tapasztalt oktatók irányító-szerű munkájával kell megoldani. Mintegy intézményes keretet is biztosít ehhez az a kialakult és üdvözölhető gyakorlat, hogy a tanszékekre kerülő gyakornokok, illetve fiatal tanáregedek a tanszék által irányított egyetemi doktori disszertációs munkákkal kapcsolódnak a tanszéki kutató-szerekhez, illetve folytatják módszeres továbbképzésüket.

Az elmúlt években figyelmet érdemlő kezdeményezések születtek a létszámban és arányban megnövekedett fiatal oktatói gárda szervezett továbbképzésének segítésére. Ezzel összefüggésben természetesen le kell szögezni, hogy e munka oroszlánrészét a tanszéken, a tanszékvezetők, illetve más tapasztalt oktatók irányító-szerű munkájával kell megoldani. Mintegy intézményes keretet is biztosít ehhez az a kialakult és üdvözölhető gyakorlat, hogy a tanszékekre kerülő gyakornokok, illetve fiatal tanáregedek a tanszék által irányított egyetemi doktori disszertációs munkákkal kapcsolódnak a tanszéki kutató-szerekhez, illetve folytatják módszeres továbbképzésüket.

Az elmúlt években figyelmet érdemlő kezdeményezések születtek a létszámban és arányban megnövekedett fiatal oktatói gárda szervezett továbbképzésének segítésére. Ezzel összefüggésben természetesen le kell szögezni, hogy e munka oroszlánrészét a tanszéken, a tanszékvezetők, illetve más tapasztalt oktatók irányító-szerű munkájával kell megoldani. Mintegy intézményes keretet is biztosít ehhez az a kialakult és üdvözölhető gyakorlat, hogy a tanszékekre kerülő gyakornokok, illetve fiatal tanáregedek a tanszék által irányított egyetemi doktori disszertációs munkákkal kapcsolódnak a tanszéki kutató-szerekhez, illetve folytatják módszeres továbbképzésüket.

Az elmúlt években figyelmet érdemlő kezdeményezések születtek a létszámban és arányban megnövekedett fiatal oktatói gárda szervezett továbbképzésének segítésére. Ezzel összefüggésben természetesen le kell szögezni, hogy e munka oroszlánrészét a tanszéken, a tanszékvezetők, illetve más tapasztalt oktatók irányító-szerű munkájával kell megoldani. Mintegy intézményes keretet is biztosít ehhez az a kialakult és üdvözölhető gyakorlat, hogy a tanszékekre kerülő gyakornokok, illetve fiatal tanáregedek a tanszék által irányított egyetemi doktori disszertációs munkákkal kapcsolódnak a tanszéki kutató-szerekhez, illetve folytatják módszeres továbbképzésüket.

Az elmúlt években figyelmet érdemlő kezdeményezések születtek a létszámban és arányban megnövekedett fiatal oktatói gárda szervezett továbbképzésének segítésére. Ezzel összefüggésben természetesen le kell szögezni, hogy e munka oroszlánrészét a tanszéken, a tanszékvezetők, illetve más tapasztalt oktatók irányító-szerű munkájával kell megoldani. Mintegy intézményes keretet is biztosít ehhez az a kialakult és üdvözölhető gyakorlat, hogy a tanszékekre kerülő gyakornokok, illetve fiatal tanáregedek a tanszék által irányított egyetemi doktori disszertációs munkákkal kapcsolódnak a tanszéki kutató-szerekhez, illetve folytatják módszeres továbbképzésüket.

Az elmúlt években figyelmet érdemlő kezdeményezések születtek a létszámban és arányban megnövekedett fiatal oktatói gárda szervezett továbbképzésének segítésére. Ezzel összefüggésben természetesen le kell szögezni, hogy e munka oroszlánrészét a tanszéken, a tanszékvezetők, illetve más tapasztalt oktatók irányító-szerű munkájával kell megoldani. Mintegy intézményes keretet is biztosít ehhez az a kialakult és üdvözölhető gyakorlat, hogy a tanszékekre kerülő gyakornokok, illetve fiatal tanáregedek a tanszék által irányított egyetemi doktori disszertációs munkákkal kapcsolódnak a tanszéki kutató-szerekhez, illetve folytatják módszeres továbbképzésüket.

Az elmúlt években figyelmet érdemlő kezdeményezések születtek a létszámban és arányban megnövekedett fiatal oktatói gárda szervezett továbbképzésének segítésére. Ezzel összefüggésben természetesen le kell szögezni, hogy e munka oroszlánrészét a tanszéken, a tanszékvezetők, illetve más tapasztalt oktatók irányító-szerű munkájával kell megoldani. Mintegy intézményes keretet is biztosít ehhez az a kialakult és üdvözölhető gyakorlat, hogy a tanszékekre kerülő gyakornokok, illetve fiatal tanáregedek a tanszék által irányított egyetemi doktori disszertációs munkákkal kapcsolódnak a tanszéki kutató-szerekhez, illetve folytatják módszeres továbbképzésüket.

Az elmúlt években figyelmet érdemlő kezdeményezések születtek a létszámban és arányban megnövekedett fiatal oktatói gárda szervezett továbbképzésének segítésére. Ezzel összefüggésben természetesen le kell szögezni, hogy e munka oroszlánrészét a tanszéken, a tanszékvezetők, illetve más tapasztalt oktatók irányító-szerű munkájával kell megoldani. Mintegy intézményes keretet is biztosít ehhez az a kialakult és üdvözölhető gyakorlat, hogy a tanszékekre kerülő gyakornokok, illetve fiatal tanáregedek a tanszék által irányított egyetemi doktori disszertációs munkákkal kapcsolódnak a tanszéki kutató-szerekhez, illetve folytatják módszeres továbbképzésüket.

Az elmúlt években figyelmet érdemlő kezdeményezések születtek a létszámban és arányban megnövekedett fiatal oktatói gárda szervezett továbbképzésének segítésére. Ezzel összefüggésben természetesen le kell szögezni, hogy e munka oroszlánrészét a tanszéken, a tanszékvezetők, illetve más tapasztalt oktatók irányító-szerű munkájával kell megoldani. Mintegy intézményes keretet is biztosít ehhez az a kialakult és üdvözölhető gyakorlat, hogy a tanszékekre kerülő gyakornokok, illetve fiatal tanáregedek a tanszék által irányított egyetemi doktori disszertációs munkákkal kapcsolódnak a tanszéki kutató-szerekhez, illetve folytatják módszeres továbbképzésüket.

(Folytatás az 5. oldalon)

A kollégiumi nevelőmunka hatékonyságáért

A NEVELŐTANÁROK MUNKÁJA

A kollégiumokban dolgozó nevelőtanárok tevékenysége évek óta problémás, máig is megoldatlan kérdése a kollégiumi nevelőmunkának. Szerencsére feladatuk, jogaik, kötelességeik tisztázatlanok, a kollégiumok általános működési szabályzata is csak a következőket említi: „A kollégiumi közgyűlés kétévi időtartamra kollégiumi nevelőtanárokat választhat, akik a kollégium oktató-nevelő tevékenységét segítik. Tevékenységüket a kollégium közgyűlésének, a kollégium bizottságának határozataival összhangban folytatják, munkájukat a Kollégiumi Tanács irányelveinek megfelelően a kollégium igazgatója irányítja, és ellenőrzi.” Ennyit és semmi többet. Nem is csoda, ha a nevelőtanárok megítélésében teljesen eltérő és sokszor homályos elképzelések élnek a közvéleményben. Az így kialakult helyzet azért figyelemre méltó, mert a nevelőtanárok gyakorlati tevékenységükkel elvi útmutatásaikkal közvetlenül befolyásolják a kollégiumi közösségi élet munkáját és az állami irányítás is legfőképpen a kollégiumi igazgatókon és nevelőtanárokon keresztül érvényesül.

A tarthatatlan állapotra már a kollégiumi nevelőmunka helyzetével foglalkozó anyag is felhívta a figyelmet: „vég-

bement egy általános liberalizálódási folyamat, aminek hatására szinte semmilyen érdemi követelményt nem támasztottak a kollégisták egymással szemben, a tagság a vezetőséggel és a vezetőség a tagsággal szemben sem. Ilyen körülmények között a kollégiumi önkormányzat is fokozatosan ennek az állapotnak a kifejezőjévé vált, a kollégium-igazgató, a nevelőtanárok és az önkormányzat is teljesen elvesztették irányító és befolyásoló szerepüket... Közrejátszott a helyzet kialakulásában „az a tény, hogy az egyetem vezető testületei hosszú éveken át nem tűzték önálló pontként napirendjükre a kollégiumi munkát, hogy a kollégium vezetői és nevelőtanárai kizárólag fiatalok, esetenként nagyon fiatalok voltak”.

A tervezet alapján most kerül sor majd érdemi, átfogó rendezésre, a nevelőtanárok helyzetére azonban ebben az anyagban sem fordítottunk érdemleges megfelelő hangsúlyt. Pedig a nevelőtanárok szerepének mielőbbi tisztázása azért is fontos lenne, mert az alább összegyűjtött nézetek is bizonyítják, mennyire ellentmondásos véleményeket hallani — kollégiumigazgatók, nevelőtanárok, diákvezetők és a kollégisták — körében.

1. monológ: az igazgató

— „A kollégiumok nem szociális intézmények. Ez csak egyik funkciójuk lenne, ennél többet kell adniuk. Ebbe beletartozik a közösségteremtés is. A közösség azonban spontánul, ritkán alakul ki, az embereket nevelni kell a közösségre, művelni kell őket. Ennek a követelménynek a diákvezetők nem mindenben tudnak eleget tenni, ezért szükséges a nevelőtanárok jelenléte.

Fiatal oktatók ők, akiknek négy-öt éves tapasztalatuk van a kollégiumi munkában, akik már diákkorukban is az aktív emberek közé tartoztak, feladatuk a közösségre nevelés, a politikai-, ideológiai-, kulturális-, tanulmányi munka erősítése, a szabad idő hasznos eltöltésének megszervezése. Ez nagy jelentőségű feladat, hisz az a cél, hogy a vidékről felkerült, esetleg hátrányos helyzetű kollégistáknak legyen lehetőségük ezeken a területeken tapasztalt hiányosságait pótolni. Mindezekért az igazgató felelős, de majdnem ennyire felelősök a nevelőtanárok is. Nekik kell összhangot teremteni a diákvezetőkkel, hogy az állami vezetés hatékonyan tevékenykedhessen.

Legtöbb helyen felosztják az alapközösségeket és ki-ki a maga területével — tanulmányi feladatok, kulturális munka — foglalkozik. Mindez nem jelent merev szétválasztást, csupán konkrét feladatot, amely azonban nincs meghatározva, s a kollégiumi vezetésben betöltött szerepüket sem

tisztázza a működési szabályzat. Nem ellenőrzik, nem értéklik a munkájukat, egymással sincs kapcsolatuk. Így szó sem lehet tapasztalatcseréről, beszámoltatásról. Pedig ez hiányzik, mert így nem jut szerephez sem a felelősségük, sem az, ha jól végzik munkájukat. Sokan ezért nem veszik elég komolyan a feladataikat. Kiválasztásuknál természetes, hogy 200—300 ember véleményét nem lehet kikérni, és egyből — főleg szociális — szempontokat is figyelembe kell venni. Például kik azok, akiknek megoldatlan a lakáshelyzetük, akiknek mozgalmi múltjuk van, akik ismerik a kollégiumi életet. Előfordul, hogy külsős nevelőtanárokat is választanak, ezt én személyes tapasztalataim alapján ellenzem, mert a külsősök a legjobb igyekezet mellett sem képesek bekapcsolódni a hatékony munkába.

A bentlakó tanárokat bármikor felkereshetik, részt vehetnek a rendezvényeken, szemük előtt zajlik a kollégiumi élet. Tudom, hogy az egyetem nincs olyan helyzetben, hogy mérckélnjen, válogasson. Lassult a gyakornokok fölvétele, az idősebbeknek is többnyire van lakásuk. Aki megbízatást vállal, bizalmat kap, annak nagy lelkesedésre van szüksége és sok lemondásra számíthat. Jelen pillanatban lelkiismeret kérdése, ki hogyan végzi a munkáját, remélhetőleg a kollégiumi tanács tárgyalni fogja a nevelőtanárok helyzetét és megoldást is talál majd.

2. monológ: a nevelőtanár

A nevelőtanárokkal szemben támasztható legfőbb követelmény: ismerjék a kollégistákat. Csak így képzelhető el bármilyen munka. Ezért kedvező a kislétszámú kollégiumok helyzete. Szerintem hatékony nevelés csak úgy képzelhető el, ha a vezető testület — így a nevelőtanári gárda is — évről-évre változatlan marad. A kollégiumi elhelyezésre is nagyobb gondot kellene fordítani. Az állami csoportokat kell alapul venni, mert ez a döntő. Ha szükséges, akár a demokratizmus háttérbe szorításával is, mert ez a fajta „diktatúra” a közösségért van. Ez az elsődleges szempont, mert amíg a közösségeket nem alakítjuk ki, nem beszélhetünk nevelőtanári munkáról sem. Egyfajta lehetőség lenne, ha az I. évben Török-

bálint, a II. évben a Veres Pálné és a Makarencó utcai kollégiumok fogadnák a diákokat, ahol szigorúan állami csoportonként helyezném el őket. A Kinizsi utcai kollégiumban pedig egy kar — egy épület — egy szoba megoldást követelném, vagyis az állami csoportok emeletenként kollégiumi alapközösségek is lennének.

Csak „bentlakó tanárok” legyenek. Tekintélyt csak kis csoportban (közösségben) lehet elérni, úgy hogy a tanár a diákok között él. Erre Török-bálint a legjobb példa. Tekintélyt kívülről nem lehet szerezni. Megfelelő munkát azonban csak megfelelő feltételek mellett lehet végezni. Például: legyen a tanároknak szavazati joguk a Kollégiumi Tanácsban.

Az utóbbi időben egyre többen igénylik egyetemünkön a jelenlegi kollégiumi helyzet felülvizsgálatát, az érvényesülő pozitív, illetve negatív tendenciák feltárását, kollégiumainknak az egyetemen belül elfoglalt tartalmi, illetve strukturális helyzetének lemezését. A Közgazdász is szeretné segíteni a helyzetfeltáró vizsgálatokat, ezért a jövőben rendszeresen közöl olyan írásokat, amelyek a kollégiumok szerepét, az ott folyó munka értékelését tárgyalják. Elsődleges szerepet szánunk azoknak a cikkeknél, amelyek a kollégiumi neveléssel, a közösségi étellel foglalkoznak, mert a hatékony kollégiumi nevelés felmérhetetlen hatással lehet a szociális szakemberképzésre, az egész egyetemi oktatásra. Másrészt — s ez az előzővel szoros összefüggésben áll — kollégiumi nevelésünkben, kollégiumaink közösségi életében az utóbbi időben sajnos, egyre inkább negatív tendenciák is megnyilvánulnak. Éreztetik hatásukat és sokszor lehetetlenné teszik a korábban felmerült problémák megoldását is.

Legyen a feltételrendszer következetes, tehát a nevelőtanárokat is vonják be a kollégiumok vezetésébe, szervezeteileg is legyenek tagjai a kollégiumi bizottságnak.

A feltételrendszer kidolgozásában is azok vegyenek részt, akik benne élnek ebben a munkában, értenek hozzá.

3. monológ: a DB-titkár

A nevelőtanárok az igazgató mellett irányító funkciót látnak el. Részt vesznek a DB-üléseken, beosztjuk őket alapközösségek mellé. Így az alapközösségi üléseken is részt vesznek, ha szólnak nekik. Megtárgyalják az aktuális feladatokat, -társadalmi munkát, a lakógyűlés előkészítését, hűtőszekrény-takarítást, stb. Az a legnagyobb baj, hogy nem ismerik a kollégistákat... Őket sem ismeri senki, legfeljebb az a néhány küldött, aki részt vett a választásokon. Munkájuk nincs meghatározva, s mivel nem ismernek senkit, a közösségteremtésben sem tudnak segíteni.

A tanulmányi munkát, a korrepetálásokat a tanulmányi felelős szervezi, a kultúrmun-

Végül le kellene szögezni: annyi most a tennivalónk, hogy mi jezzt kampánymunkában fél év alatt megoldani nem lehet. Olyan átmeneti időszak következik, amelyhez türelem kell. Ahhoz azonban, hogy a nevelőtanároktól többet követelhessünk, a háttérrel is meg kell teremteni.

kát a DB kultúrosa. Próbálnak közeledni — DB-ülésen beszélünk is róla — de ennél tovább nem jutunk. Talán a kiválasztásuk sem szerencsés, nem nagyon népszerűek, nem hiszem, hogy a diákok adnának a szavukra. Tudom, sokszor nincs is választási lehetőség, mert olyan kevés a jelölt. Ezt szóvá is tették. De miért nem lehet akkor olyan nevelőtanárt választani, aki ha nem is az egyetemen kapott státust: szívesen végezné ezt a feladatot.

A mai helyzetben csak elvi dolgokban segítenek, a gyakorlatban szinte semmit. Gyakran hiába keressük őket, anynyi az elfoglaltságuk: szakmai, tudományos munka, értekezletek. Nem tudom, meny-

nyire lenne megoldható, ha foállású tanárok segítenék a munkát. Egyik foglalkozna a közművelődés-, ideológiai-politikai-szakmai képzéssel, segítene a kulturbizottságot, információkat, ötleteket adna, szervezné az esteket, programokat vezetne. Egy intenzív kulturális élet sokat segíthet közösségi nevelőmunkában. Az emberek érdeklődők, várják a programokat, csak egy vezető kellene, aki ténylegesen irányítaná őket. A másik tanár az alapközösségi munkával foglalkozhatna, nemcsak az

ülésekre járna, hanem ismerené is a kollégistákat, beszélgetne, foglalkozna velük. Jó lenne, ha a tanárjelöltek kiválasztásánál a DB véleményezési jogot kapna, illetve a nem megfelelő tanár esetében kérhetné annak leváltását.

Jövő tanévtől bevezetik az új követelményeket, elengedhetetlen, hogy a tanárok ötletekkel, napi munkájukkal segítsék a kollégiumi munkát. A jelenlegi állapotok mellett azonban ez nehezen képzelhető el.

4. monológ: a kollégista

Az az igazság, hogy a kollégisták többségének fogalma sincs arról, hogy kik a nevelőtanárok, és mit kellene csinálniuk. Ok egyébként itt laknak a kollégiumban, szóbat kapnak, és ha jól tudom 500 forint fizetést is mellé. Szerintem az egész csak arra jó, hogy egy-két évre megoldják a rászoruló fiatal oktatók szociális helyzetét...

Köszönésre se méltatják az embert... Csak esténként szoktam látni egyiket-másikat, amikor a portán telefonálnak. Ev elején lakógyűlésen választottuk őket, de hogy kiket? Nem értem, miért választottunk külső nevelőtanárokat, akik még annyira sem érnek rá, mint az ittlakók.

Teljesen fölöslegesek, egy 23 éves „felnőtt” embert már nem

kell nevelni. Amikor elsősökvoltunk, emlékszem a Veres Pálné Kollégiumban jó volt, hogy segítettek az eligazodásban, a tájékozódásban. III—IV. éves korban már nem sok hasznukat látom.

Az elkövetkezendő időszakban a kollégiumi szemléletformálás terén, jelentős változásokat terveznek az illetékesek. Ezek megvalósításának egyik feltétele a kollégiumi nevelőtanárok helyzetének tisztázása, feladataik, tevékenységük pontos meghatározása, mert mint az elhangzottakból is kitűnik egységes szemlélet és lefektetett elvek nélkül munkájuk megítélésében nagy ellentmondások, alapvető félreértések tapasztalhatók.

Sébők János

Segíts a szakmunkástanulóknak!

A szakmunkástanuló-intézeteket patronáló szakszervezetek sajnos elég ismeretlenek az egyetemi hallgatóink körében, pedig igen fontos feladatunk van. A kerületi szakmunkástanuló-intézetekben próbáltuk segíteni a

gyerekek politikai, tanulmányi és — szeptembertől már — kulturális fejlődését is.

Mint a Kongresszusi Levél is kiemelte, ez ma elsődrendű feladat, a jövő szakmunkástanulójának a kinevelése, azoknak a fiataloknak a képzése, akikre a jövőben társadalmunk támaszkodni fog.

Ezek a gyerekek, sajnos, elég nehéz helyzetben vannak. Többségük az ország különböző területeiről jött, általában tanyáról, kis faluból és most kollégiumban laknak. A gyerekek tudásszintje, általános tájékozottsága nagyon gyenge színvonalú.

Ezért kell nekünk segíteni és jó lenne, ha ezt a problémát egyetemi hallgatóink többsége a szívén viselné és kötelességének érezné a segítségnyújtást.

Munkánk három részből áll: a kiemelt feladat a politikai vitakörök vezetése, amit 5 kerületi iskolában, több csoportban végzünk. Ez előre meghatározott tematika szerint történik. Második rész a tanulmányi patronálás, ezt eddig két, szeptembertől már valószínűleg négy iskolában csináljuk. Tantárgyaink: kémia, fizika, matematika, magyar és történelem.

A harmadik feladat a kulturális élet szervezése, eddig egy iskolában folyik, az egyik elsős csoport végzi. Őstől ez minden iskolában elkezdődik. Itt gondolunk ismeretterjesztő előadások, útibeszámoló, filmvetítések tartására, illetve arra, hogy meghívjuk őket az egyetemi kulturális programokra.

Erre nemcsak egyének, hanem KISZ-alszervezetek jelentkezését is várjuk.

Kérjük mindazokat, akik kedvet éreznek ahhoz, hogy a szakszervezetekben dolgozzanak, jelentkezzenek, vagy a kiadott jelentkezési lapon, vagy a KISZ-bizottságon található borítékba tegyék be nevüket egy cédulán.

Mindenkit várunk!

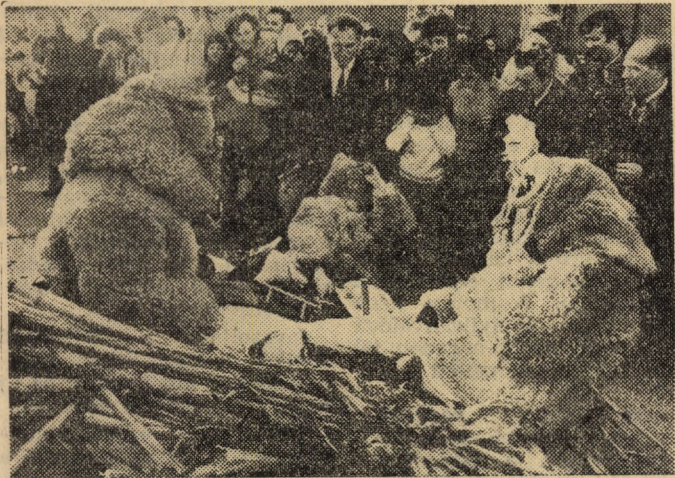
Tordai András, a szakmunkástanuló-intézeteket patronáló szakszervezet vezetője

A KOLLÉGIUMBAN

(Fotó: ESZES)

BUSÓJÁRÁS MOHÁCSON

(FOTÓ: ESZES)

IRÁDOS ADAT 1783-ból maradt fenn, amely a mohácsi busójárást emlegeti. Ebben az egyházi körök felkérte a Városi Tanácsot, hogy „vessenek véget a botrányos népi szokásoknak”.

A jelenleg élő hagyományok szerint a törököt busó álarcba öltözött férfiak kereplőkkel, kürtökkel felszerelve úzték ki a városból. Ez nem bizonyított tény, ugyanis a várost 1687 őszén Széchenyi György magyar hajdú foglalták vissza. A szokások pedig csak később, 1696 után vándoroltak be Mohácsra.

Eredetét inkább a „felvonulás” szóval lehet magyarázni, hisz poklada sokáig átöltözést, átváltozást, újjá születést jelent, míg busónak a felvonuláson részt vevő álarcos férfit nevezték. A hagyomány szerint a poklada két részből áll: farsangvasárnap előtti kedden a kicsinyek farsangja és farsangvasárnap reggeltől húshagyó kedd estig a felnőtté.

A gyerekeket szüleik átöltöztették, a fiúk leányruhát, a lányok pedig fiúruhát kaptak, arcukat átlátszó vászonnal, később harisnyával ta-

karták el. Bandákba verődve nagy zajjal vonultak házról házra, ahol bejelentették a ház lakóknak, hogy megérkezett a farsang, vége a télnek, itt a tavasz. Megjelenésük a házbelieknek szerencsét jelentett, ők pedig kalácsot, édességet kaptak jókívánságaik jutalmul.

FELNÖTTEK pokladáján minden 45–50 év alatti férfi részt vett. A ház asszonyainak segítségével otthon öltöztek fel. Lárukra csizmát vagy bakancsot húztak, legtöbbször busógatyába bújt, amit alaposan kitömtek szalmával és elköttették a szarát. Felsőtestükre fordított ruhát húztak, amelyet öv helyett derékba borjúkötéllel szorítottak le. Ezen hordták az elmaradhatatlan marhakolompot és az ajándékokat: mosófa, vízfordófa, guzsaly stb. Öltözékük leglényegesebb darabja a fűzfából faragott álarc volt. A képeken általában látható álarcok eredetük szerint a legfiatalabbak. A régebbi eredetűek mind emberi arcot ábrázoltak, az arcvonásokat meglehetősen részletesen dolgozták ki, az orr vékony, a szemöldök ívelt és az áll gömbölyded.

Az egy bandába tartozók kora reggel gyülekeztek a kürtös hívó szavára. A kürt 2–3 m hosszú, kettéhasított, kivájt és guzsaly újból összeállított fűzfából készült, hangja 10–12 km-re is hallható volt. A menet a kürtös házától gyalog indult útjára. Egyik ember a kürtöt vitte a vállán, egy másik állandóan fújta, a többiek kerepltek, buzogányokkal hadonásztak. A kürt-hordozó busónál hamuval megtöltött zsák is volt. Ezzel kergették el a gyerekeket az útból.

A TŰLKÖLŐ, kereplő, kolompot rázó busócsapat tulajdonképpen célja az volt, hogy házról házra járva jókívánságait fejezze ki, varázslatait elvegye és részeseüljön azokból az étel-italadományokból, amelyet sehol sem tagadtak meg tőlük. A kiszemelt ház elé érve kürtelt jelt adtak, buzogányaikkal megdöngtették a kaput. Beöccsátásuk után nagy zajjal végigjárták az egész udvart. Az épületek sarkát megvergették, az istállóban megkerülték az állato-

kat, közben a hamuzsákos ember a tornác földjére és az istálló szalmájára, valamint a kúszóba hamut szórt. Ezeknek a cselekedeteknek a célja, mind a ház, mind a bent lakók, valamint állataik megóvása mindenféle betegség és pusztítás ellen.

Közben a busó csapat el-el látogatott a sokácnegyed förtéjére, ahol tűz köré gyűlve tréfálkozva dudaszóra „kölöt” jártak.

Régebben „tisztességes nő” nem ment ki az utcára, legtöbbször ablakból lesté a busókat. Az utcán levő nőket a busók lefogták, megtapogatták.

Voltak női ruhába öltözött férfiak is, akik nemét csak behatárabb vizsgálat után sikerült megállapítani.

A NÉPSZOKÁS középpontja a tavaszi napforduló melő megünneplése volt. A Mohács-on meghonosodott népszokás természetesen évszázado-

kig nem maradt változatlan. A busójárást a európai kulturális hagyományok része. Kötődik a magyarországi álarcos és egyéb varázsló szokásokhoz. Igazán sok hasonlóságot azonban a balkáni folklórral mutat, hiszen a mohácsi sokácok hagyományaként maradt fenn napjainkig.

Kár, hogy manapság sokszor fosztják meg az ősi népszokást eredeti tartalmától, s teszik vendégszalagot idegenforgalmi látványossággá.

Fábián Gusztáv

Mindenkit érdeklő témák

(Folytatás a 3. oldalról)

az alkotószabadságról visszatérve, ugyanezen fórum előtt jelentésben kell beszámolni a végzett munkáról, ami egyaránt lehet kutatói, tankönyvtörői, továbbképzés jellegű is.

Javasoljuk az intézmény fenntartását, s az egyes karok, illetve tanszékek arányos, a kereteknek megfelelő részvételének biztosítását. Ehhez rendszeres vezetői beszámoltatást — és ahol ez nélkülözhetetlen — központi segítséget kell biztosítani.

A NŐK HELYZETE

Oktatógárdánk színvonalának fejlesztése szempontjából külön kell kezelnünk a nők helyzetének ügyét. Az elmúlt tanévben ezt a rendkívül nagyfontosságú káderpolitikai kérdést az egyetemi tanácsi külön munkabizottságának a gondozására bíztuk. Alapos vizsgálatok nyomán most készült el a munkabizottság jelentése, amely a munkatervnek megfelelően még ebben a tanévben az egyetemi tanács elé kerül. Miután első ízben került sor ilyen átfogó vizsgálatra és vezető állami testület elé terjesztésre egyetemünkön, több alapkérdés vár megoldásra. A jelentés által fel-

tárt tények alapján döntésre vár több, a nők bérezésével kapcsolatos kérdés,

változásokat kell elérni a tisztségekbe való bevonás tekintetében,

a legnagyobb lemaradás azonban a szakmai teljesítményekben jelentkezik, ami, mint a jelentés is hangsúlyozza, nem elsősorban egyetemen belüli, hanem sokkal inkább családi okokra vezethető vissza. Annál inkább egyetemi feladat azonban, hogy női munkatársaink számára kedvezőbb feltételek biztosításával törekedjünk a kedvezőtlen körülmények ellensúlyozására.

ELŐLEPTETÉSEK

A kádermunka egyik fontos területe a munkatársak oktatási-nevelési és kutatási feladatainak pontos meghatározásával egyidejűleg az előmenetelt feltételeinek és lehetőségeinek meghatározása is. Ez a munka elsősorban a tanszékeken folyik a folyamatos minősítési, káderfejlesztési, illetve tudományos tervek elkészítése keretében. A tanszéki állásfoglalások kialakítása nyomán kari szintű egyeztetésekre és véglegesítésekre kerül sor. Ennek alapján az elmúlt években is a legtöbb esetben folyamatos, átgondolt előkészítőmunka előzte meg a munkatársaink fejlődését kísérő előresorolási, előléptetési javaslatokat. A javaslatok elbírálása során

a kinevezéseket a hatáskörök szerinti illetékes testületi javaslat, vélemény előzte meg, vagyis szélesebb ismeretekre támaszkodó, tárgyilagos, körültekintőbb véleményalkotás volt megfigyelhető. A követelményrendszer kidolgozása további segítséget ad e munkához.

Mindezek nyomán 1973-ban hét egyetemi docensi, 1975-ben pedig négy egyetemi tanári és hat egyetemi docensi kinevezésre került sor.

Javasoljuk, hogy a munkaterv szerint aktuális egyéni és tanszéki káderfejlesztési tervek dolgozzák ki, a kari tervek pedig összeítsék a következő évek előléptetési céljait (beleértve az ezzel kapcsolatos követelmények meghatározását). Ebben javasoljuk az eljárási szabályzat megfelelő átdolgozását.

KIVÁLÁS, MINŐSÉGCSERE, FEJLŐDÉS

Az elmúlt időszakban is komoly veszteségek érték egyetemünket legtapasztaltabb oktatóink egy részének távozásával. A távozások egy része fontos egyetemen kívüli feladatok ellátásával történő megbízatás következménye. Egyes esetekben azonban tanszéken belül jelentkező munkahelyi körülmények váltották ki a távozásokat. E veszteségeket nem pótolja, hogy más munkahelyre távozott oktatóink egy része félállással továbbra is dolgozik egyetemünkön. Hasonló kvalitású főállású oktatókat pedig — részben anyagi okok miatt, de részben az egyes tanszékek befogadó hajlandóságának hiánya következtében — általában nem tudunk alkalmazni.

Ezzel is összefügg, hogy a korábbi időszakban elvileg szükségessé tekintett és meghirdetett minőségi cserék tekintetében úgyszólván semmilyen előrehaladásról nem beszélhetünk. Egyetlen esetben sikerült csupán egészségügyi okokból alkalmatlanná vált oktató státuszának megszüntetése. Egyetlen esetben sikerült csupán egészségügyi okokból alkalmatlanná vált oktató státuszának megszüntetése. Egyetlen esetben sikerült csupán egészségügyi okokból alkalmatlanná vált oktató státuszának megszüntetése.

nyugodt, biztonságos perspektívát.

Ehhez kívántunk néhány esetben hozzájárulni, amikor a generáció tagjait mentesítettük a meghatározott időre történő kinevezéstől. Egyben biztosítani kell azonban a megkezdés elkerülését segítő ösztönzést is. Az előléptetés perspektíváit és az azzal kapcsolatos megfogalmazott követelményrendszerünknek megfelelő — igényeket pontosan meg kell jelölni, a soron következő minősítésekben mindezeket kifejezésre kell juttatni. Nagy figyelmet kell fordítani a műveltségi szint sokoldalú továbbfejlesztésére, a túlerhelyes megakadályozására, a szükséges egészségvédelemre, egészséges életmód ösztönzésére és kollektív segítségére. Ehhez a tanszéki közösségek és a pártcsoportok tudatos tevékenysége is elengedhetetlen.

Javasoljuk, hogy újabb erőfeszítésekkel kísérjük meg professzori és decensi karunk külső forrásokból történő megerősítését és ezt építsük be létszám- és káderfejlesztési tervünkbe.

Követeljük meg a minőségi cserékre vonatkozó tanszéki állásfoglalások kialakítását és a követelmények nem teljesítése esetén szükséges konzekvenciák levonását.

Javasoljuk ugyanakkor a középgeneráció szakmai és egyéni gondjainak, terhelésének, életkörülményeinek, egészségi viszonyainak általános áttekintését,

megfelelő fórum előtti megvitatását és a szükséges intézkedések kidolgozását.

Káderfejlesztési terveinkben biztosítanunk kell a

FEJLESZTÉSI FELADATOK

Káderpolitikánk szempontjából fontos összefüggésekre hívja fel figyelmünket az egyetemi fejlesztési munkálatok

kétéves tapasztalata. Bár a tanszékek fejlesztési munkájában már az elmúlt időszakban (Folytatás a 6. oldalón)

Vélemény—vélemény—vélemény

Szakosodás?

Közgazdászok leszünk. Legálábbis ezzel a céllal jöttünk ide az egyetemre, s hogy mennyire sikerül céljainkat elérni, az elsősorban rajtunk múlik. Pár év múlva mindegyikünk zsebében ott lapul majd a diploma, de vajon mennyire meghatározó, hogy ezt melyik szakon szerezzük meg? Vagy ennek nem kell túl nagy jelentőséget tulajdonítani, hiszen úgyszólván „mozgási” lehetőségünk?

Hamarosan dönteni kell az első éveseknek — hogyan tovább a szakosodást illetően. Sok szó esik erről mostanában a hetente tartott szaktájékoztatók, KISZ-gyűlések, egyéni beszélgetések keretében. De vajon elég-e ez? Egyáltalán, ezek a tájékoztatók adnak-e mélyebb információkat vagy maradnak az általános, sőt helyenként felületes ismertetésekénél? A tapasztalatok ez utóbbit mutatják. Többeket kérdeztem például, hogy mit tudsz a külgazdasági szakról? Nyelvek — vágták rá gyorsan a választ. S ez minden? Vagy nézzük akár a pénzügy szakot: erről tényleg nem kaptam kellő felvilágosítást senkitől sem. Úgy tűnik, a többség szinte ugyanazokkal az információkkal rendelkezik az egyes szakokról, mint amikor idejött az egyetemre. Hogy ez mennyire kevés — főleg, ha azt is figyelembe vesszük, hogy az 1976/77-es tanévtől sok változás történik az egyes szakok oktatásában — az egyértelmű. Hogy csak egyet említsek a módosulások közül: úgynevezett alternatív blokkok között kell majd minden-

kinek kötelezően választania, érdeklődéséhez, esetleg későbbi munkájához kapcsolódva.

Nem árt azonban magunkból kiindulni, s részben egyet is értek azzal a véleménnyel, hogy: aki igazán akar, az megtalálja a módját, hogy kellően tájékozódjon végső döntése előtt. Igaz, egyénenként van szó, mindenki megpróbál majd jól „elhelyezkedni”, de a közösségre, a KISZ-alapszervezetekre legalábbis ilyen nagy felelősség hárul: meggyőzni az egyéneket esetleges „irrealis” elképzeléseikről. Persze nehezebb kérdés a MIVEL. Melyek a főbb orientáló tényezők? Mennyire ismerjük egymás képességeit beállítottságát, terveit ahhoz, hogy a KISZ-alapszervezet is bele szólhasson az egyének döntésébe? Mennyire veszik figyelembe az alapszervi jellemzőket a szakosodásnál?

Többek között ezek a kérdések merültek fel a múlt héten tartott KISZ-gyűlésünkön, ahol éppen a szakosodás került előtérbe és semmi sem tűnt egészen „kristálytisztának” ezzel kapcsolatban. Nálunk is felmerült a probléma: bár a szaktájékoztatókon mindig részt vettek néhányan a csoportból, egyöntetű volt a vélemény, hogy ezek korántsem bizonyultak alaposnak. Miért? Ismertették az egyes szakok tantárgyait, az egyes tárgyak óraszámait, pontosan felvázolták előttünk a létszámkeretet, nagy vonalakban szó esett az elhelyezkedési lehetőségekről...

Alig hallhattunk azonban a lényegről: nem fogalmazták

meg pontosan az egyes szakok szakmai követelményeit, miszerint a cél bármely szakon az „alkotva tanulás” kell hogy legyen, megpróbálni az elmélet-gyakorlat egységét biztosítani az új, oktatási rendszer keretein belül. Jó, jó, szükség volt arra is, hogy tudjuk, milyen tárgyakat tanulunk, milyenek az esélyek az egyes szakokra való bejutásra, de úgy érzem, többségünknek, ha van is már valamilyen szépen „felépített” elképzelése — lehetett volna befolyásolni szakválasztásában.

Az sem lett volna rossz, ha meghívtunk volna egy-egy fiatal, pályakezdő közgazdászt, aki beszélhetne munkájáról, mennyire tudja hasznosítani az elméletben tanultakat a

gyakorlatban — egyszóval sok minden elmaradt, de talán még nem késő! Jó lenne, ha mindenki kaphatna bővebb írásos tájékoztatót, vagy igény esetén lehetne az egyes fórumokhoz, tanszékekhez fordulni segítségért.

Hogy miért beszéltem minderről? A célunk azonos: 4–5 év után kikerülve az egyetemről, nem szeretnénk „botcsinált” közgazdászok lenni, hanem kellő szakmai tudással, helyes közgazdasági szemlélettel rendelkező szakemberek, akik nagymértékben kívánják hasznosítani az egyetemen tanultakat. Addig még sok idő van: ne sajnáljunk még néhány szót vesztegetni a szakosodásra!

— kocsí —

Megalakult a közművelődési bizottság

Február 27-én — a minisztériumi utasítás értelmében — megalakult egyetemünkön is a közművelődési bizottság, amely a kulturális bizottság örököse lett.

Feladata lesz az egyetem közművelődési tevékenységének irányítása — az egyetemi hallgatók és dolgozók politikai, ideológiai, szakmai és általános műveltségének fejlesztése; a permanens önművelés igényének kifejlesztése és ébren tartása; a kommunista szakemberek képzés eredményességének fokozása.

„Nemcsak a céger átfestéséről van szó” — hangsúlyozta dr. Gondí József oktatási rektorhelyettes, a bizottság elnöke, mert a közművelődési bizottságnak sokkal szélesebb körű politikai, a közösségi aktivitásra építő közművelődési tevékenységet kell folytatni,

mint elődjének, a kulturális bizottságnak.

Az új bizottság első ülésén a következő napirendi pontok szerepeltek:

1. Értékeltek a leköszönő kulturális bizottság munkáját.

Dr. Gondí József ismertette a bizottság előtt álló feladatokat és javaslatot tett az egyetem közművelődési tevékenységének a megszervezésére.

A kultúrosztály, a KISZ-vb és a központi klub kulturális munkájáról és a következő félév konkrét feladatairól tárgyaltak.

2. Megvitatták a közművelődési bizottság 1976. évi költségvetési tervezetét.

A közművelődési bizottság munkájának részletesebb ismertetésére a következő lap-számokban részletesen is visszatérünk.

KÉPZÉSKORSZERŰSÍTÉS

Elkészült az új tantervek és alternatív blokkok jegyzéke

Az elmúlt napokban egyetemünk képzéskorszerűsítési feladatának újabb munkafázisa zárult le. Az Egyetemi Tanács által elfogadott és az Országos Oktatási Tanács által a tanév elején jóváhagyott fejlesztési irányelvek alapján, tanszékünk javaslatát figyelembe véve összeállították az új tanterv-tervezetet, valamint az alternatív tárgyak és tárgycsoportok előzetes jegyzékét, melyet az Egyetemi Tanács által ki- küldött fejlesztési bizottság is megvitatott.

Képzési rendszerünk továbbfejlesztésére vonatkozó elfogadott irányelveink szerint minden szakon erősíteni kell az alapozó és komplex képzést, beleértve a szak-, ágazati és módszertani tárgyak elméleti megalapozásának növelését is. Ezt a célt szolgálja, hogy a kötelező alaptárgyak összes heti óraszámát mintegy 10 százalékkal javasolják emelni, amely két új tárgy indításával — Könyvvitelten és Termelés technika alapjai — és két új tárgy — a Közgazdasági elmé- letlek története és a Szociológiai tantárgyak — félévszá- mának emelésével realizálódik.

Erősíteni kell a külgazdasági szemléletet, a szocialista világ- rendszer megismertetését, elő- térbe kell állítani a szolgá- tati, s általában az emberi termelőerőkkel összefüggő köz- gazdasági kérdések művelését, fokozni kell a harmadik világról szerzett ismereteket. E fej- lesztési célt szolgálja a Nem- zetközi, az Ipari és a Mező- gazdasági és Áruforgalmi szak- kon javasolt külkereskedelmi tantárgy, a Külgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok szaka- tásának lényeges bővítése. Olyan alternatív tárgycsoport- tok meghirdetése, mint pél- dául: a fejlődő országok gaz- daságtana és a szocialista or- szágok gazdaságtana, a társa- dalmi tervezés, a munkagazda- ságtan, építőipari gazdaságtan.

Bővíteni kell a nyelvi képzést is. Jelenleg a nem nyelv- igényes szakokon a kötelező idegen nyelv összes heti óra- száma 14, javaslatunk szerint 32. Még a nem nyelvigenyes szakokon az óraszám tehát 2,3-szeresére emelkedik, a nyelvigenyes szakokon a nyelv- i képzés minimálisan bővül, de egyben időben kiterjed, egyenletesebbé válik, ezzel ha- tékonysága az óraszámánál job- ban növekszik.

Növelni kell az alternációk lehetőségét. Az alternatív tárgyak jelen- legi heti összes óraszámát szak- szemináriummal együtt 14—20 óra, az új tantervi javaslat szerint 26—30 óra lesz, a tel- jes képzési idő 11—13 száza- léka.

Biztosítani kell a jelenlegi szakok — szakágazatok között fennálló követelménykülön- ségek csökkentését, az alapvető ágazati és funkcionális ismeret- tek kötelező szaktárgyként való szélesebb körű oktatását. A követelmények egységesíté- sét szolgálja, hogy a javaslat szerint jelentősen csök- ken a szakok közötti óraszám különbség. Ezt segíti a nyelv- oktatás fejlesztése is.

Csökkenteni kell a szakkép- zés és tantárgyaink szétapró- zottságát. Ebben a tekintetben lényeges előrelépés lesz, hogy a szaktárgyi oktatás legfőbb eredményeit beolvastottuk a szakképzés szerkezetébe.

Biztosítsuk a társadalmi-gaz- dasági fejlődés követelményei- hez rugalmasan alkalmazkodó (a tantervi és szervezeti kere- tek változtatása nélkül) al- ternatív irányultság elvét. Ennek megfelelően a túlzott specializáció visszacsorításá- val egyidejűleg kell előrelépni abban, hogy a hallgatók ér- deklődésüknek megfelelően le- hetőséget nyerjenek egy-egy új kérdéskörrel való meg- ismerkedésre, a szakosodás igénye nélkül.

A kötelező óraszám az egyes szakokon és félévekben elérí mly, sőt meghaladja a heti 30 órát. (Az I. évfolyamon és

a képzés utolsó félévében azonban nem lépi túl a 28, il- letve a 25—28 órát, és sehol sem lépi túl az Egyetemi Tanács által elvileg elfogadott óraszámkereteket, de tovább kell kutatnunk az óraszám- csökkentés lehetőségét, racioná- lis módjait. Megfontolásra érdemes az a javaslat, mely a kötelező óraszám- csökkentés módját úgy képze- li el, hogy felsőbb évfolya- mon egy-egy tárgyból előadás nélkül írjunk elő vizsgaköve- telményt.

A tantervi javaslatok egyez- tetése során több tárgynál je- lentkezett tartalmi párhuzam-osság. Az átfedések csökken-

Félév- szám	Alternatív órákeret		Alt. blokk		Ebből (kb.) szakszemin.		Alt. tárgyak	
	8	9	8	9	8	9	8	9
Féléves szakoknál								
5.	2	2					2	2
6.	6	6	4	4	2	2		
7.	8	6	4	4	2	2	2	2
8.	12	8	6	6	2	2	4	4
9.		6*						6*

* Tervgazdasági szakon 8 óra.

Ipari tervező-szervező szak Képzési idő nyolc félév

A tantárgy neve	Heti óraszám félévenként										össze- sen	
	I.	II.	III.	IV.	V.							
Általános alaptárgyak												
1. Politikai gazdaságtan	5	5	4	4								
2. Filozófia			3	3	3							
3. Közgazdasági elm. történet					2	2	2					
4. Szociológia						2	2					
5. Tud. szocializmus							2	3				
6. Gazd. történet	2	2										
7. Gazd. földrajz	2	2										
8. Nép. gazd. terv. és irányítás					2	2						
9. Jog					2	2						
10. Népgazdaság fő kérdései						2						
11. Világgazdaságtan							2	2				
12. Matematika	4	4	4	2								
13. Számítástechnika	4	4	2									
14. Statisztika			4	4	4							
15. Könyvvitelten					4							
16. Termelés technikai alapjai	2	2										

Egyéb kötelező tárgyak

17. Idegennyelv	4	4	4	4	4	4	4	4				
18. Honvédelmi ismeretek	2	2	1	1								
19. Testnevelés	2	2	2	2								
Kötelező szak- tárgyak												
20. Technológia			2	2								
21. Ipargazdaságtan				4	3	3						
22. Iparváll. szerv.					4	4	2					
23. Szakszámítel					3	3						
24. Külker. ismeret							2	2				
25. Döntési játékok								2	2			
26. Alternatív tárgy- csoportok szakszeminárium	1				2	6	8	12				
									2	2	2	
Összesen	28	28	26	30	29	28	25				222	

Az alternatív tárgyakra ren- delkezésre álló időalapból (az I. évfolyam prozemináriuma nélkül) átlag heti 28 óraszám- ból kb. 14 órát tenne ki az al- ternatív tárgycsoportok (blokk- ok), hat órát a szakszeminá- riumok, és nyolc órát az egye- di alternatív tárgyak óraszám- ma, a 8 és 9 féléves képzés- idejű szakokon egyaránt. Az alternatív tárgycsoportok ok- tatására minden szakon a 6—7—8. félévben kerül sor. Mi- után az alternatív blokk nem a szakképzés további specia- lizálását szolgálja, hanem a képzés érdekében szerinti ki-

tés, a tananyagok egymásra épülésének fokozottabb bizto- sítása és nem utolsósorban kölcsönös tájékozódás érdeké- ben egységes elvek alapján, egységes rendszerű oktatási program kidolgozása szüksé- ges. Ezek alapján tantervi há- lótervet kell kiépíteni.

A kötelező tárgyak prog- ramjainak kidolgozása határ- ideje március 15., az alterna- tív csoportokra március 31-ig kell javaslatot tenni.

A tantervi munkálatok fontos része az alternatív tárgycsoportok kidolgozása és elhelyezése. Az alternatív óra- keretek megoszlására a követ- kező javaslat született:

tantárgyaira alapozott alter- natív blokkokhoz a 9. félév- ben előre meghirdetett egye- di alternatív tárgyak csatlakoztathatók.

A hallgatók jelentkezését az 5. félévben tervezzük, oly mó- don, hogy két blokk megneve- zését kérjük, ami lehetővé te- szti a szükség szerinti atrá- nyítást, az egyenletesebb hall- gatói megoszlást.

A szakszeminarium minden szakon a 6. félévben indul. Javaslatunk szerint a 9 fél- éves szakokon is három fél- éves szakszeminarium, tehát a 8. félév végén fejeződik be. A szakszeminarium-választás- nál nem követelmény az alter- natív blokkhoz való kapcsolódás. A szakszeminarium és a szakmai gyakorlat összefüggé- sét azonban biztosítani szüksé- ges oly módon, hogy a hallga- tók szakmai gyakorlaton való részvételét a szakszeminarí- um vezető tanszék szerveze- se, előzetesen egyeztetve a szakvezető tanszékkel.

A szakmai gyakorlatok ter- vezett időpontja egységesen minden szakon a 6. félévet követő július és a 7. félévet követő február hónap. Az első szakmai gyakorlatot lehe- tőleg minden hallgató eseté- ben vállalatnál, szövetkezet- nél kell megszervezni.

A tanszékek által meghir- detett alternatív tantárgyak mel- lett fakultatívan a hallgatók számára kötelezően nem elő- írt bármely tantárgy is felve- hető.

Az egyetemi tanulmányokat változatlanul diplomavédés zárja, amit a szakvezető tan- zékek szerveznek, a szaksze- minárium-vezetők bevonásá- val. Jelen pillanatban párhuzam- osan két szaktanárságban folyik a tanárképzéssel kap- csolatos korszerűsítési munka is, amelyről a későbbiekben külön is beszámolunk.

A képzéskorszerűsítési mun- kálatok meghatározott ütem szerint haladnak. Ahhoz, hogy a munkatervnek megfele- lően 1976. májusában végle- ges javaslat kerülhessen az Egyetemi Tanács elé, a követ- kező feladatokat kell határ- időre teljesíteni.

1. Kötelező tantárgyak programjainak kidolgozása 1976. március 15-ig;

2. Alternatív tantárgyak programjainak kidolgozása:

a) Képzési cél és tantervi javaslat — 1976. március 31-ig,

b) Tematika és a tárgyfele- lősök listája — április 15-ig,

c) Program részletes ki- munkálása — május 10-ig,

3. Koordinált tanterv elő- terjesztése;

a) Fejlesztési és PB Okta- tási bizottsága elé 1976. május 15-ig,

b) Egyetemi Tanács elé 1976. május 31.

S. J.

Mindenkit érdeklő témák

(Folytatás az 5. oldalról)

is szerepet játszott a tanszékek oktatási tevékenységével össze- függő káderfejlesztés, mégis nyilvánvaló, hogy az egyetem káderfejlesztési célkitűzései és teendői nem egyszerűen az egyes tanszéki káderfejlesztési célkitűzések összegezését je- lentik. Az egyetem előtt álló feladatok, a kidolgozás alatt álló tanterv a káderfejlesztés számos központi célkitűzését befolyásolja. A munka jelen szakaszában is nyilvánvalóvá vált, hogy kisebb-nagyobb jól ismert átfedések mellett

nem egyszer nagyobb súlyú, nagyobb területeket érintő, a tanszékek közötti tantárgyi átfedések állnak fenn.

Több esetben ugyanazon tan- tárgyhoz több tanszéken is ki- fejlesztettek. A tantervi munka II. féléves ütemezésében a programok kidolgozása, illetve elfogadása kapcsán a hálótér- vezés eszközének segítségét is igénybe véve, központilag tö- réksznünk a nagyobb átfedések felszínre hozatalára. Ennek nemcsak tantervi vonatkozásait, de kutatási, káderfejlesz- tés követelményeit is kell vonni. Az átfedések kiszűrése,

az érdekeltekkel történő egyez- tetés utáni központi döntés belső kádertartalekokat tarthat fel. A képzés-fejlesztéssel kap- csolatos oktatási „megrendelések” bizonyos feladat-átcsopor- tosulással, egyes tanszéken le- tszámstopp alkalmazásával, a féléllások átcsoportosításával, s különösképpen a továbbfej- lesztési lehetőségek oktatási feladatokhoz kapcsolódó el- osztásával. E területen az eddi- gekben csak minimális ered- ményeket értünk el.

Javasoljuk, a fejlesztési munkák káderpolitikai összefüggéseinek kidolgozását az új tanterv elfogadását követően.

Személyzeti- és kádermun- kánk egyik fontos területe a különböző szintű vezetés szín- vonalának emelése, utánnótlá- sának tervszerű, megfelelő biz- tosítása.

Az elmúlt időszakban e terü- leten több vonatkozásban fon- tos eredményeket értünk el.

Előrehaladást értünk el ve- zető testületeink munkájának tervszerűségében, rendszeres- ségében és kiegyensúlyozottsá- gában.

Ugyanakkor eredményesen töltötte be feladatát a társa- dalmi és állami testületek munkájának koordinálására hivatott vezetői négyzség.

BIZOTTSÁGI MUNKA

A vezetés erősítését, a dönté- sek demokratikus előkészíté- sét, szélesebb körök bekapcso- lását szolgálja az az általános vezetési módszerként kibonta- koc bizottságok keretében foly- tatunk. Az elmúlt időszakban úgyszólván minden, az egye- temet érintő fontos kérdésben a döntések előkészítése szélesebb körű bizottsági keretekben folyt.

Állandó testületeinket tehát az egyes feladatokra szerve- zett bizottságok széles köre egészíti ki, ami nemcsak a köz- zös feladatok kidolgozásában való kollektív részvételt, a tapasztalatok széles körű ösz- szgyűjtését biztosítja, de az előkészítés demokratikusabb megvitatását is lehetővé teszi. Érdemes megemlíteni, hogy

a bizottságok jelentékeny részében a KISZ képviselői is részt vettek és részt vesznek, ami a hallgatói álláspontok figyelembe vételét segíti.

Javasoljuk a vezetés demok- ratizmusát szélesítő bizottsági döntés előkészítés további fenntartását, szélesítését; a fiat- talok erőteljesebb bekapcsolá- sát e tevékenységbe.

Káderpolitikánk szempontjáb- ól figyelmet érdemel, hogy a korábbi időszakhoz képest az elmúlt években az Oktatási Minisztérium által átruházott feladatok köre nagymértékben megnövekedett, ugyanakkor azonban a tisztségviselők száma — az általános rektor- helyettesi funkció létesítéséről

UTÁNPÓTLÁS

Egyetemünk különböző szín- tű vezető beosztású munkatár- sai a párt politikáját értő, azt végrehajtani képes és kész egyéniségek. Többségük mun- kájában a politikai, szakmai és vezető készségbeli követel- mények jó egységben érvé- nyesülnek.

A vezetők kiválasztásánál általában jól érvényesült a hármas követelmény egysége.

Többségükben ezen elvek ér- vényesítésének megnyilvánú- lásaként tekinthetjük az elmúlt időszakban történt veze- tői megbízásokat.

Egy turnus után viszonylag ritkán történik váltás külö- nböző szintű vezető posztokon. Ezt azonban elvileg és legna- gyobb részt a gyakorlatot te- kintve sem ítéltetjük hibás- nak. A tanszékvezetői poszt esetében ugyanis nem is ren- delkezünk e feladat ellátására alkalmas több „váltással”. Et- től függetlenül elvileg is le- szögezzük, hogy a jól bevált vezetőkből megbízásának meg- hosszabbítása akár többször is feltétlenül indokolt.

eltekintve — nem változott. Káderpolitikánk elemzése so- rán

elkerülhetetlenül jelentke- zik az átgondolt fejlesztési politika szükségessége.

Az elmúlt hónapok tudomá- nyos tervteljesítési beszámolóit, valamint tervkészítési munká- latai különösen világossá tet- ték például, hogy a tudomá- nyos munka koordinációjának személyi feltételei az állami vezetés szintjén rendkívül kor- látozottak. A karokon például nincs gazdája a munkatér- letnek. Ennek nyomán joggal jelentkezhetsen olyan igény, hogy a karokon a tudományos mun- kával foglalkozó második de- kánhelyettes megbízására is sor kerülhessen. Ugyancsak felmerülhet a tanárképzési munka önálló, felelősi irányí- tásának erősítése olyan formá- ban, hogy a Tanárképző Bi- zottság elnökét vezetői pótlé- kal honorált tisztségeként füg- gellenítsük. Az igazgatási munka javítását segítheti — az OM által meghatározott időn belül kötelezően beveze- tendőnek ítélt — főtisztvári tisz- ség.

Nem a tisztségviselők szá- mának mértéktelen növelése a cél, de a feladatok összefüggő rendszerben szükséges kiegészítésekét kádermunkánk egyik elemeként szükséges el- végezni.

Javasoljuk a szükséges veze- tői tisztségek körének kialakí- tását, szabályzatszerű kidolgo- zását, s bevezetésük kezdemé- nyezését.

Javasoljuk a vezetői tisztsé- gek káderutánpótlási tervének kidolgozását a következő 2—3 évre.

Javasoljuk a tanszéki és ál- lami vezetés szintjének folya- matos fejlesztését szolgáló ká- dermunka erősítését, beleértve a hatáskörileg illetékes párt- fórum folyamatos beszámolta- tási és segítő tevékenységét.

Végezetül elmondható, hogy a káder- és személyzeti munka eredményeinek elérésében igen nagy szerepe volt a párt- és állami vezetés harmónikus együttműködésének. A felsorolt, tárgyalt káderpolitikai döntések előkészítése és vég- rehozása során az elmúlt években maximális összhang volt, komolyabban nézetkü- lönségek úgyszólván egyáltalán nem jelentek. Egyes ese- tekben, s főként kari szinten fel-felbukkant a hatásköri lista téves értelmezése, a dön- tési jogkör átválalásának igénye is. Általában azonban jól érvényesült a hatásköri lista alapján szükséges állásfoglalá- sok figyelembe vétele, s mind- ez erősítette a káderpolitika körüli nyitott és nyugodt lég- körű.

KÖZGLADÁS

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

Megjelenik kéthetente a tanu- mány időszak alatti

Felolós szerkesztő: FARKASINSZKY TIBORNI

Szerkesztőség: Budapesti IX. DIMITROV TÉR 1. Telefon: 257-2071

Kiadó: Hirlapkiadó Vállalat Budapesti VIII. Blaha L. tér 1. Felolós kiadó: Csollány Ferenc Szikra Lapnyomda. Budapest

Tavaszi tömegsport

A hosszú téli pihenő után tavasszal mindig nagy pezsgés indul meg a tömegsportban. Az idei versenyeknek külön hangsúlyt ad az, hogy a KISZ IX. kongresszusa jegyében és az „Edzett Ifjúságért” jelvény-szerző akció keretében zajlanak le. Ez a mozgalom meglehetősen újszerű az egyetemi és főiskolai sport terén, így megrendezése nem kis nehézséget jelentett, főleg olyan létesítmény gondok mellett, mint amilyen a KISZ-szervezetünk tömegsportbizottságának is szembe kell néznie. Azt azonban meg kell állapítanunk, hogy jó kezdeményezés és kisebb módosításokkal alkalmas arra, hogy biztosítsa az egyetemi ifjúság sportprogramját az egész mozgalmi évre.

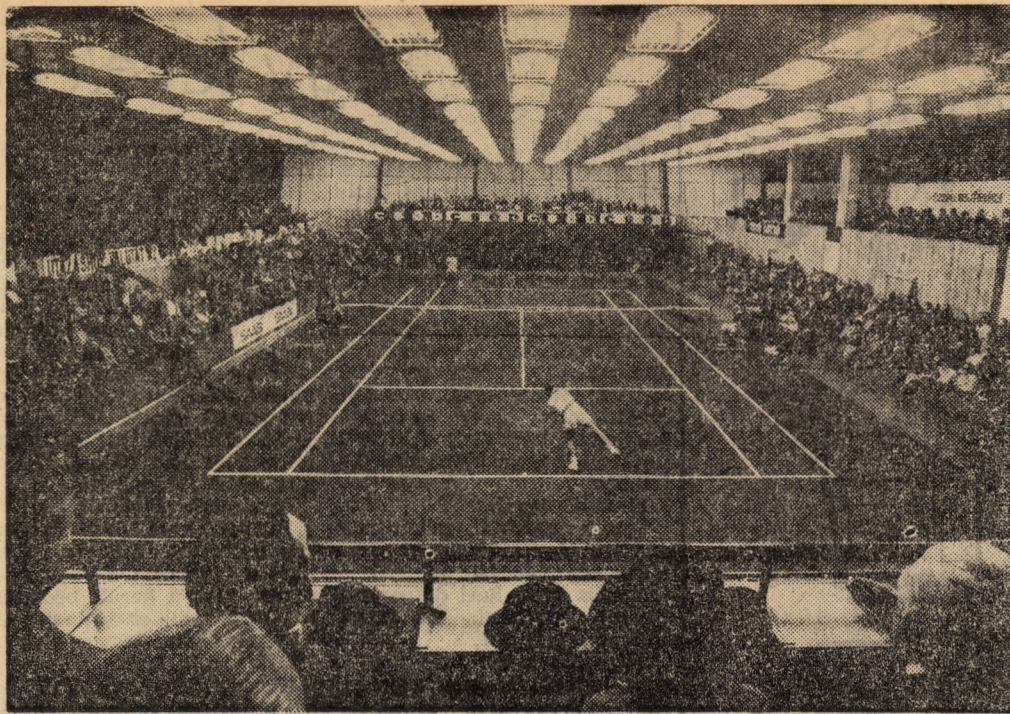
Az „Edzett Ifjúságért” mozgalom keretében rendezük meg a kari lövész-bajnokságokat, még márciusban. Ezzel kapcsolatban felhívjuk az érdeklődők figyelmét arra, hogy a lövészversenyen jól szereplők közül válogatjuk ki a most alakuló lövészklub tagjait, akiknek a továbbiakban rendszeres edzési és versenyzési lehetőséget biztosítunk.

Bizonytalan még az atlétikai versenyek színhelye és időpontja, de ezeket mindegyiket szeretnénk lebonyolítani. Amennyiben az időjárás engedi március 24-én és 27-én kerülnek megrendezésre a következő versenyek: rövid- és hosszútávfutás, magas- és távolugrás, súlylökés és gránátdobás. Mindenki többször is megpróbálkozhat a kiírt szintek teljesítésével, és az elért eredményektől függően kap arany- vagy ezüstjelvényt. Itt a hangsúly valóban csak a részvételen van, ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a bronzjelvény megszerzésének nincsenek előírt szintjei, mindössze indulni kell a versenyeken.

Az őszi megrendezett sikeres kari bajnokságok után tavasszal a három kar és az első évfolyam csapatai küzdenek az egyetemi bajnokságért a különböző sportágakban. Fontos megjegyezni, hogy ezeken a bajnokságokon érvényes szövetségi igazolással rendelkező játékosok nem vehetnek részt, mivel nem az a célunk, hogy azoknak teremtsünk újabb versenyzési alkalmat, akik egyébként is rendszeresen szerepelnek valamilyen bajnokságban.

Kosárlabdában a fiúk április 20-án és 22-én, a lányok április 27-én mérik össze erejüket a bajnoki címért. A versenyek színhelye a Kinizsi utcai tornaterem. Asztaliteniszben az egyetemi férfi, női, egyéni és csapatbajnokság az általában kerül megrendezésre április 21-én délután. Április 28-án a László Kórház pályán versenyeznek a férfi és női kari csapatok a kispályás labdarúgásban. Az egyéni versenyeket egyes kieséses, a csapatversenyeket pedig körmérkőzéses rendszerben bonyolítjuk le, a győztes csapatok érdemfajzában részesülnek. Mindenkit kérünk, hogy lelkes részvétellel és sportszerű buzdítással segítse elő a bajnokságok sikerét.

Tóth Ferenc

KSC-közgyűlés

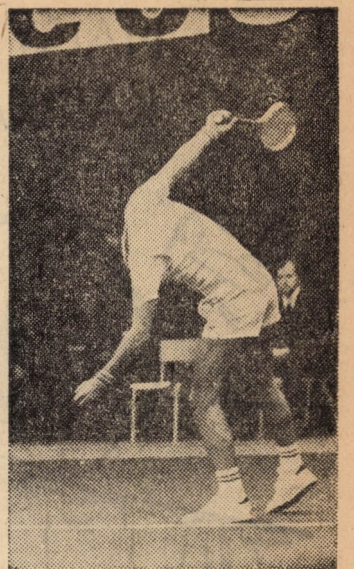
Az egyetem sportklubja február 27-én tartotta közgyűlését. A megbeszélésen a 10 szakosztály, mintegy 70 küldötte vett részt. Az összejövetelnek két fontos napirendi pontja volt: az elmúlt évi sportmunkáról való beszámoló és az új vezetőség megválasztása.

Török György tanár úr pozitívan értékelte az elvégzett munkát, hangsúlyozta a sport fontosságát, mint az oktató-nevelő munka fontos alkotórészét. A KSC fontos feladatának tekintette a versenysport mellett a tömegsport fejlesztését. Ehhez rendelkezésre állnak az anyagi alapok, példa erre a jól megszervezett sítábor 23 hallgató és egyetemi dolgozó részére. Tervbe vettek nyári táborokat és további két sítáborát a következő téli idényre. Ami a versenysportot illeti — Török tanár úr elmondta —, hogy az egyetemnek jelenleg 286 igazolt versenyzője van, melyből a lemorzsolódás csékely. A legtöbb szakosztály élén képzett vezető áll, ennek is köszönhető, hogy alacsonyabb osztályba való visszalépés nem történt. A továbbiakban a beszámoló méltatta a szakosztályok munkáját, kiemelve a női röplabda, kosárlabda és a férfi kosárlabdacsapat eredményes szereplését. A többi szakosztálynál stagnálás vagy csak lassú fejlődés tapasztalható. Ezt bizonyították a beszámoló követő hozzászólások, amelyeknek zöme a tornateremhiányra panaszkodott. (Karate, kézi-

labda, sőt a női kosárlabdacsapat is kevesli az edzéslehetőséget, fiú kosarasaink a vidéki mérkőzésekhez az egyetemi buszt szeretnék gyakrabban megkapni.)

Felvetődött olyan gondolat is, hogy a sportolási lehetőségek megjavítására, új létesítmények építésére az egyetem hallgatói szívesen végeznének társadalmi munkát. A gyűlésen részt vevő IX. kerületi tanács végrehajtó bizottságától kiküldött képviselő egy hamarabb megvalósítható ötletet vetett fel, mégpedig a IX. kerületi iskolák szabad tornatermeiben tartani az edzések egy részét, cserébe az utánpótlást zömében ezekből az iskolákból szerveznék.

Petrich Ákos

MAGYARORSZÁG NYERTE

A TENISZ EURÓPA-KUPÁT

Szereted a természetet? Egy újszerű sportág: a tájékozódási futás

Nemrég olvashattuk egyik napilapunkban Skerle Ivának, a tájékozódási futó szövetség főtitkárnak nyilatkozatát, amelyben többek között arról is szólt, hogy hazánkban ebben a sportágban lehet a leggyorsabban az élvonalba kerülni. Azt már nem mondták, de hozzátehetjük, hogy akinek nincsenek ilyen tervei, az is találhat szépséget ebben a sportágban, hiszen a versenyek az ország legszebb tájain zajlanak. Talán nem is tudja mindenki, hogy egyetemünkön is működik tájékozódási futó szakosztály, amely minden érdeklődőt szeretettel vár és hív tagjai közé. Az edzési időpon-

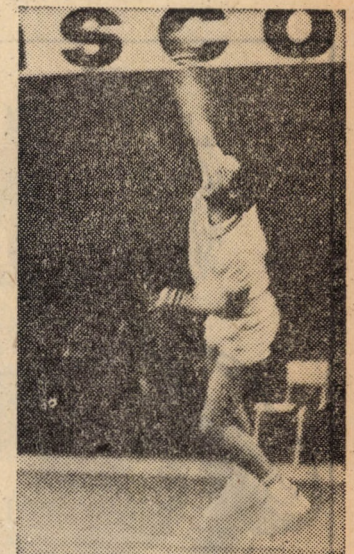
kat úgy állapítják meg, hogy mindenkinek jó legyen, tehát a tanulás mellett is nyugodtan lehet művelni ezt a sportot. A versenyek költségeit (utazás, szállás, étkezés) a testnevelési tanszék fedezi, és szerelést is kap mindenki. A tájékozódási futók azt mondják, hogy nem kell félnie annak sem, aki nem tud jól futni, hiszen a sportág nemcsak futásból áll, hanem tájékozódásból, azaz térképés és irányításkészségből is. De aki még ezen ismereteknek sincs birtokában, az is könnyűszerrel elsajátíthatja. Aki, tehát csábít a jó levegő és a természet, mielőbb jelentkezzen egyetemünk szertárosánál, Gyula bácsinál.

Ki nyert február 25-én?

Néhány harmadéves külkeresből és belkeresből álló csoport már hetek óta gyűjtötte a kérdéseket, szervezte a versenyt, melyre február 25-én került sor a „Kinizsi” kollégium klubjában. Az összejövetel címe: Külker—belker vetélkedő. A teremben két oldalra elkülönülve helyezkedett el a két szak. Középen a játékező társaságban egy-egy csapatkapitány dobott a kockával, ennek alapján kapták a csapatok a kérdést, s nekik kellett meghatározni, hogy a csapat hány pontot válaszolja meg azt (1—5-ig lehetett licitálni), jó válasz a kért pont, rossz válasz, mínusz ez az összeg.

A kérdések a művészeti, politikai és sporttémák köré csoportosultak. A szellemi vetélkedésbe tréfas feladatok megoldását is beiktatták. Ilyenek voltak a sörívás, képeslapgyűjtés megadott időtartam alatt, kirakós játék, és még egyéb feladatok.

A pontszámba, nagyon ötletesen beleszámították a részvételi arányt, vagyis a megjelentek számát. A tanszéki kimutatás szerint 1,7 külkeres „ér” egy belkerest. Mivel a megjelentek közül 92 külkeres, és közel 70 belkeres volt, így a plusz pontot a belker kapta. K. E.

INNSBRUCK UTÁN — MONTREAL ELŐTT

Az 1976-os év egyik kiemelkedő társadalmi eseménye az olimpia. A játékok tekintélye nő, ezt nemcsak az átlagemberek millióinak figyelve, hanem az újságok címdalai, a nemzetközi politika eseményei is igazolják, köztük — szomorú paradoxon — az emlékeztetés müncheni terrorakció is.

Szokás szerint a sport nemcsak két hétre kerül reflektorfénybe, hanem az egész olimpiai évben több szó esik róla, mint máskor. Kiváló alkalom ez arra, hogy nyilvánosságot kapjanak egész sportéletünk gondoljai, és ez elengedhetetlen a fejlődéshez. Mégis úgy tűnik, éppen az olimpia akadályozza néhány sportágunk, a talán egész sportmozgalmunk harmonikus fejlődését.

Persze, nem az öreg Couber-tin a hibás, hanem egy eltorzult szemlélet. Bár a Nemzetközi Olimpiai Bizottság alapelvei rögzítik: a verseny a sportemberek, nem pedig a nemzetek között folyik, mégis előnyömlen az a helytelen nacionalizmusra csábító szemlélet, s nyilvánosságot is kap, például az úgynevezett „nem hivatalos” pontverseny naponkénti közlésével. Úgy látszik, mintha ezen a mérlegen mérnék a világ országait, egyesek hajlamosak a pontokból megszerző következtetésekre,

pedig a táblázat még az egyes országok sportjának színvonalát sem tükrözi hűen. Honya miért? A fő okok: nem minden jelentős sportág szerepel az olimpiai műsoron (például az asztalitenisz, tenisz nem) a hivatásos sportolók nem indulhatnak, s végül: ha egy ország erőforrásait egyes olimpiai ágakra összpontosítja, jobb eredményt érhet el, mint egy harmonikusan fejlett sportéletű ország. Nos, úgy látszik, mi éppen ebbe a hibába estünk.

Magyarországon manapság sportágak és egyesületek számára szinte kizárólagos értékmérő az olimpiai pont. Ezzel kezdődik az egyesületi vezetők év végi értékelése, a felmutatható pontokkal jelentős hibákat lehet eltakarni.

Az egyes sportágak fejlesztési lehetőségeit meghatározó csoportosítás is az olimpiai pontot emelte trónra 1969-ben: az első csoportba kerültek az olimpiai szereplést (pont és érem) jelentősen befolyásoló, a másodikba a versenysport fejlesztését, elsősorban menynyiségi vonatkozásban erősen befolyásoló sportágak, a harmadikba a maradék. Így kerülhetett például a kakaj-kenu valamint a súlyemelés az első kategóriába, a jóval népszerűbb és az egész világon gyorsan fejlődő tenisz és kosárlabda a másodikba, a jégkorong pedig egyenesen a harmadikba.

san fejlődő tenisz és kosárlabda a másodikba, a jégkorong pedig egyenesen a harmadikba.

Nem arról van szó, hogy a besorolás egyszerűen badarság. A gondolat nagyon is érthető: erőforrásaink szűkösek, válogatnunk kell, mit akarunk fejleszteni. Az olimpia túlbecsülése a többi világversenyhez képest szintén érthető, hiszen — ahogy mondani szokták — kis ország vagyunk.

Talán feltűnt, hogy eddig sok mindenről esett szó, de a közönségről még nem. Pedig a publikum minden sportteljesítmény éltető közege és végül is a sport a tömegszórakoztatás egyik fajtája. Nálunk a sport ügyét valahol feljebb intézik, a közönséget kiskorúként kezelik, ha vannak nézők, jó, ha nincsenek, úgy is jó. Látható ez a nézőterek állapotából, a tájékoztatás színvonalából, a sportműsor összeállításából.

Azt szokták mondani, ha színvonalas kiszolgálást akarunk, meg kell fizetnünk az árát, akkor pedig négy-öt-szörösére drágulnak a belépők. Igen ám, csak hogy az említett szolgáltatások javításával is jelentősen növekedhetne a nézőszám, a bevételt így is meg lehetne sokszorozni. (igaz, itt egy búvós kör is van: miből

fejlesszük a szolgáltatásokat?) Az érdekeltség hiányáról van itt szó. A bevétel csupán jelentéktelen tétel a klubok költségvetésében.

Szerintem mind a sport, mind a népgazdaság érdeke, hogy elsősorban az úgynevezett közönségsportágakat fejlesszük. Mi akadályozza e kézenfekvő gondolat érvényesítését? Véleményem szerint egy dogma. Az tudniillik, hogy a sport nem üzlet. Annakidején ezzel határoztuk el magunkat a professzionista sporttól, s ma is gyakran érvelnek vele. Meggátolja többek között a versenyzők státuszának végleges rendezését is.

Nem tudom belátni, miért válna üzletté a sport, ha figyelembe vesszük a közönség igényeit, vagy ha a versenyző nyíltan kap pénzt teljesítményéért. Nem attól „üzlet” a sport (rossz értelemben), ha hivatásszerűen űzik, hanem ha mások húznak hasznát a versenyző teljesítményéből.

Tudomásul kellene venni, hogy két különböző dolgot nevezünk sportnak: a teljesítményért folytatott munkaszerű tevékenységet és az egészségügyi vagy szórakoztató célú játékot, testedzést. Persze, a két cél nem zárja ki egymást, de általában megállapítható a

határ annak alapján, melyik dominál.

Visszatérve az olimpiai pontok alapján számított „furcsa gazdaságosságra”, nézzük meg, milyen károkat okoz. Elsősorban nem is anyagi, kézzelfogható károkról van itt szó, bár ilyen is van. Az új létesítményeket gyakran csak néhány évig lehet használni, oly sebten készítették el azokat, mert éppen valamelyik létfonosságú felkészüléshez volt rájuk szükség.

A nagyobbik bajt a „fenn az ernyő, nincsen kas” politikában látom. Az olimpiákon rendre jól szerepelnek versenyzőink, a csapat eléri a célként kitűzött pontszámot. A sportágak élmezőnye közben szűkül, egyes ágakban lassan már középmezőny sincs a két-három klasszikus mögött. (Gondoljunk utána, mikor kapott ki utoljára hazai versenyeken Hargitai, Verrasztó, vagy Badari.) A biztonsági politikával nem lehet elbukni: mindig bízzunk a koncentrált eszközökben, s ha nem, hát egy-két fanatikus edzőben, versenyzőben.

Milyen lenne hát a harmonikus sportmozgalom? Szó sincs arról, hogy „meg kellene szüntetni” sportágakat, csupán annak kellene több lehetőséget adni, amelyik népszerűbb.

Igy az állam anyagi terheit is mérsékelni lehetne, illetve növelhetnénk a tömegsport támogatását. Érdekes, de nem véletlen, hogy éppen azokat a sportágakat szereti a közönség, amelyek a tömegsport szempontjából leginkább szöbajóhatékok: a labdarúgást, kézi-, kosár-, röplabdát, asztaliteniszt, csupán a vízilabdát és a jégkorong „lóg ki”, talán nem sokáig. Az alapsportágak (atlétika, úszás, torna) helyét elsősorban a minőségi és tömegsport alapjait egyaránt jelentő iskolai sportban látom. Minden sportágnak maximális lehetőséget adni lehetetlen, mindig lesz valahol kielégítetlen igény. En csupán egy igazságtalan elosztás helyett egy kevésbé igazságtalan ajánlok.

Végül próbáljunk meg helyére tenni az olimpiát. A nagy találkozói igazi haszna az egész sportélet fellendítése lenne. Ahogy dr. Frenkl Róbert mondja: egy jó sportmozgalom könnyen kibír egy gyenge szereplést is.

Persze, nagyszerű volt Balczó győzelme. Sokan fakadtunk sírva utána. Nem akarom senkitől elvenni ezt a szép örömet, de ne feleljük, az olimpia csak eszköz, a cél maga a sport.

Szabó Márton

NAGY JÁNOS KARIKATÚRAI

HALÁSZ GÉZA KARIKATÚRAI

Egy levelező pályafutása

Első levél:

Felvettük. A beiratkozáshoz szükséges 5 db. közepes boríték saját címével ellátva. Ezenkívül beiratkozási kódlap (a kódkockákat kitölteni szigorúan tilos!), jövedelemigazolás (a tanácsi adócsoport p. i. l. t. l. x. pecsétjével), egy óriás rózsaszín boríték a Mennysorság pontos címével és irányítószámával, tandíjmegállapítási lap, és egyéb felmentési kérelmek. Aki nem iratkozik be, az késedelmi díjat fizet.

Második levél:

Tessék mondani, mikor kezdődik a II. félév?

Harmadik levél:

Április 20-ig házi dolgozatot köteles készíteni. Beküldési határidő, május 1.

Negyedik levél:

Az indexét azonnal adja le, vagy kérvényezze tanulmányai megszüntetését. Munkát vállalhat.

Ötödik levél:

Kérem a tisztelt dékán elvtársat, hogy filozófiából ötödik utóvizsgát engedélyezni szíveskedjék. Különös indokom, hogy még most sincs tankönyvem.

Hatodik levél:

Beosztottuk az ipari kar ipar szakára. A határozat kéz-

bevétele után nyolc napig fel-lebbezhet

Hetedik levél:

Fellebbezés:

Tisztelt dékáni hivatal! Úgy gondolom, véletlenül el tetszettek cserélni jelentkezési lapomat, mert én azon elsősorban a külker. szakot, másodsorban a belker. szakot, harmadsorban pedig a pénzügyi szakot jelöltem meg. Kérem, panaszom sürgős felülvizsgálását, mert már itt a vizsgaidőszak és nem tudom, milyen tárgyakból vizsgázzak.

Nyolcadik levél:

Buci Elek II. éves iparszakos hallgató. Express. Nem történt tévedés. Ön valóban az agrár szakra került beosztásra. Vizsgakötelességeinek egy hét haladékkal tegyen eleget.

Kilencedik levél:

Tisztelt dékán elvtárs! Azzal a kéréssel fordulok Önhöz, hogy tudományos szocializmus című tárgyából részemre vizsgafelmentést szíveskedjék adni. Indokom, hogy három hete doktoráltam a marxizmus-leninizmus esti egyetem összes szakosítottján és különben is ezt a tárgyat oktatom a berekhalasi felsőfokú haltartósi-tás főiskolán.

Tizedik levél:

Nem küldött a beiratkozási dokumentumok között boríték-

ot. Ennek haladéktalanul tegyen eleget. Húsz forint boríték-késedelmi díjat a mellékelt csekken befizetni köteles.

Tizenegyedik levél:

Kedves Technológia tan-szék! Sajnos december 24-én nem tudok elmenni vizsgázni, mert nekem kell otthon fel-díszíteni a karácsonyfát. Kérem, tegyenek át december 31-ére, ha lehet, a délutáni órákra, mert akkor jobb ked-vem van.

Tizenkettedik levél:

Kedves Technológia tan-szék! A vonatom kisiklott, most kórházban ápolják a fejem. Kérem, tegyenek át az orr-fül-gégészetre vizsgázn.

Tizenharmadik levél:

Buci Elek IV. éves ipar lev. hallg. Az indexét mi igenis elküldtük Bereghalásra. A postás úgy látszik, elvesztette. Erről mi nem tehetünk. Köteles újból beiratkozni az I. év első félévébe.

Tizennegyedik levél:

T. Hivatal! Meg van az index! De a tandíjamat rosszul állapították meg. A lottó né-gyes találatomat is beleszámí-tották.

Tizenötödik levél:

A mellékelt 15 kilós csomag az ipargazdaságtan stencile-zett tananyagot tartalmazza. Kérjük, január 15-ig küldje el

vizsgadolgozatát a tanszék-re!

Tizenhatodik levél:

Értesítjük, hogy a beküldött vizsgadolgozat elégtelen. A ki-küldött példalap még a január 1. előtti érvénybelépő szabá-lyozórendszer szerint készült. A példák kijavítása már a ja-nuár 1-i szabályozó rendszer szerint. Jelentkezzen utóvizs-gára.

Tizenhetedik levél:

Buci Elek V. éves ip. lev. h. Miért nem iratkoztott be?

Tizennyolcadik levél:

Buci Elek V. ip. l. h. szerve-ző. A diplomadolgozat beadási határideje június 20.

Tizenkilencedik levél:

Az oklevélhez befizetni kö-teles. A határidő elmulasztása esetén nem lehet diplomás.

Husadik levél:

Kedves Dékáni Intézet! Én Buci Elek édesanyja vagyok. Kérem, most már ne küldjék ezeket a leveleket, mert fiam két évvel ezelőtt az IBUSZ-szal Olaszországba távozott. Én ugyan utána küldtem a le-veleket, de ő nem válaszolt. Amennyiben mód van rá, én szívesen folytatnám a levele-zést önkökl. Ebben az eset-ben kérem a diplomát Buci Elekné, született Dereglye Ro-zália névre kiállítani!

Tormai László

KÉRVÉNY

Tisztelettel és illő komoly-sággal, amint ezt e cikk lapbé-li helye is jelzi, fordulok egye-temünk vezetőihez és a refor-mot előkészítőkhöz. Társaim nevében kérem, szíveskedje-nek a téli szakmai gyakorlat időtartamát meghosszabbítani. S még egy kérés, ha már itt tartok. Jó lenne az is, ha tan-ulmányainknak nem az utol-só félévben döntenék meg a heti óracúcsot. A helyzet ugyanis, bármennyire is vicces a valóságot erősen súrolja. Az ideai szemináriumok és előadá-sok száma ugyanis nagyon ma-gas, ehhez hozzászámíthatunk néhány szigorlatot (a nyel-viekkal együtt) vizsgák és gya-korlati jegyek sokaságát, vala-mint a legfontosabbat, amely mindenkit a leginkább érdek-

a szakdolgozat elkészítését. S mivel ősztől már a munkahelyükön kapnak „öszöntődíjat”, így aligha kell kitérnem a ta-nulmányi fejelem kialakítá-sára.

Az elmélyült kutatómunká-nak, búvárkodásnak egyébként sem kedvez e kettészakított szakmai gyakorlat, amelynek hatékonysága, s olykor ko-molysága is megkérdőjelezhető. Javaslatunk tehát ennek szel-lemében tömör, s velős. Az utolsó félévben a hangsúlyt in-kább az egyéni munkára, s a szakszemináriumokra kellene helyezni, ez persze az utóbbi-nak a problémáit is érinti — s meghosszabbítani legalább még egy hónappal a szakmai-t.

— B —

A közgáz élenjár!

Egyetemünk szemmel lát-hatóan egyre több területen igyekszik magához ragadni az elsőseget, kiemelkedni a többi felsőoktatási intézmény közül.

Ez azonban még nem sike-rül maradéktalanul, hiszen vannak akik esküvel állítják, hogy a Keszthelyi Agrártudo-mányi Egyetem menzáján sokkal rosszabbul főznek, nem beszélve a Soproni Erdészeti Egyetemről, amelynek szaká-csai egy továbbképzésen meglátva a nálunk osztott adagokat, sóhajtvá mondták: „Ebből az egyből mi leg-alább kettőt tudnánk kimér-ni.” Nem folytatom tovább a sort, mert most nem a meg-levő hiányosságainkról akarok beszélni. Van azonban egy terület viszont, ahol, merem állítani, megelőztük az ország összes egyetemeit, főiskoláit, sőt a hazánkban található vala-mennyi éttermet, bárt, presszót, színházat és mozit.

Egyetemista Fiúk és Lá-nyok! A ruhatárról van szó. Gondolom eddig még nem so-kan tudtak arról, hogy Ma-gyarországon először nálunk, az MKKE Kinizsi utcai kollé-giumának pénteki rendezvé-nyeinek vezették be a 2 forintos ruhatári díjat.

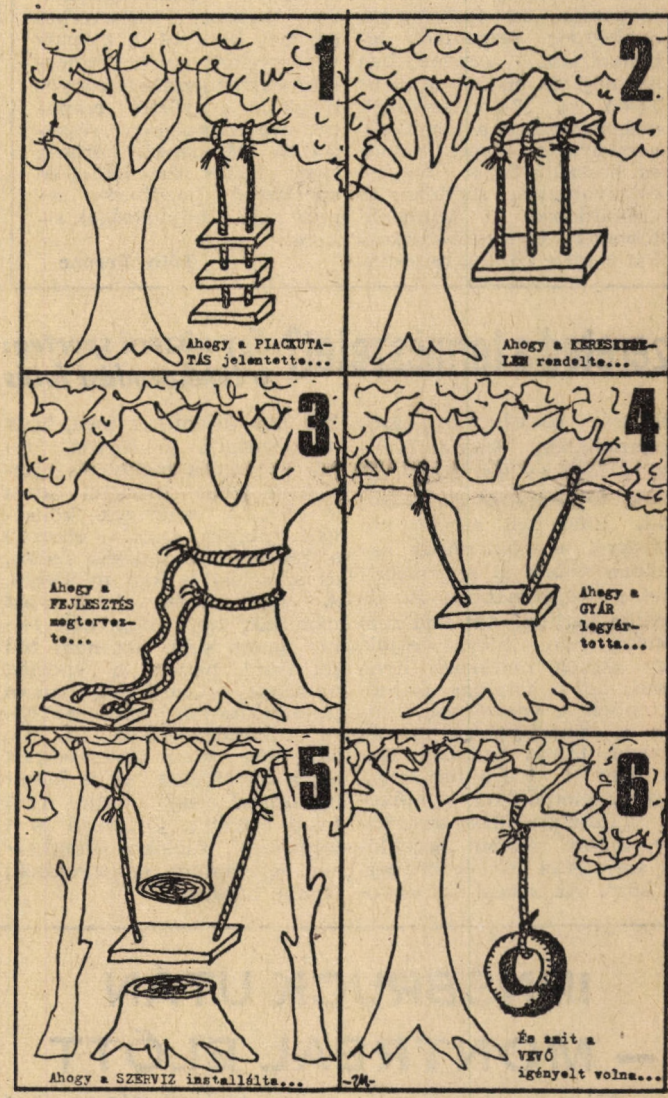
Ez még sehol az országban senkinek nem jutott eszébe. Mindenütt máshol hagyomá-nyosan 1 forintot kérnek. Le-gyetek büszkéek, mert miénk az elsőség, a kezdeményezés dicsősége. Mindenki, aki bennünket követ, az már csak epigon.

Amennyiben viszont úgy gondolták, hogy mégsem a diákoknál kellene egyedül-

álló — a magyarázat szerint deficitcsökkentő — eljárás bevezetni, a buli előtt vigyék fel a kabátotokat egy kole-szos ismerős szobájába, ahogy azt sokan tették.

Ebből is látszik, hogy jó közgazdászok lesztek.

Sirola Miklós

Gondolatfoszlányok

X-et nagyon megviselte, hogy elvesztette egyetlen hoz-zátartozóját, önmagát.

☆

Egy közgázos naplójából: pályát változtatni sohasem ké-ső.

Földes Péter:

ÉLETRAJZ

— KOCSIKBAN ELBESZÉLVE

Először is: babaköcsi, majd: villamos, valamint autóbuzskocsik ezután egy ideig gyalog

majd ennek eredményekép-pen: Trabant Wartburg Zsiguli mindezek után Mercedes (maszek) és Mercedes (állami)

Olvasom, hogy veszteséges a Concorde csodarepülő üzemel-tetése London és Bahrein kö-zött. A gépnek sokszor csak negyedét töltik meg az uta-sok. Vajon az előadások nem veszteségesek?

Dr. Y., a kítűnő szívspecia-lista sírjára elhelyezték tisz-telői koszorúereit is.

☆
A tisztviselő szolgálatba me-net felmondta a szolgálatot.

☆
Z. egy óvatlan pillanatban elkapta az influenzát.

☆
A már a szakmai gyakorlat idején helyet kapott a Hiva-tal focicsapatában.

☆
A szemináriumon az is ki-derülhet, hogy mit nem tud a tanár.

☆
C. kitérte társát a vállalá-sából.

☆
H. vállalta, hogy értékeli a többiek vállalását.

☆
Az Igazgatási Titkárság hol-naptól szívesen áll a hallgatók rendelkezésére.

☆
A diplomavédéshez olyan opponenst kell választanunk, akivel egyetértünk.

B.